

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Načrtovanje mora biti celovito

PRIPRAVA SREDNJEROČNIH NAČRTOV — ODGOVORNA NALOGA

Na eni izmed svojih preteklih sej je izvršni odbor republiškega odbora sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva Slovenije razpravljala o nalogah in razvojnih usmeritvah teh dveh gospodarskih panog v obdobju 1981—1985.

Ugotovljeno je bilo, da naloge, zastavljene v srednjeročnem načrtu za obdobje 1976—1980, ne bodo v celoti izpolnjene. Zaostajamo na področju izvoza, v povečevanju produktivnosti dela in v posodabljanju proizvodne tehnologije v organizacijah združene ga dela. Prav zato daje osnutek smernic razvoja gozdarstva in lesarstva za obdobje 1981—1985, pripravljenem v splošnem združenju, tem področjem več poudarka.

Razvoj gozdarstva in lesarstva ne more biti prepuščen stihiji, temveč moramo ugotoviti skupne interese in na tej podlagi načrtovati lastni in skupni razvoj. Razvoj lesarstva je ozko povezan z gozdarstvom. Zato lesarstvo potrebuje zagotovljene surovine, ki so podlaga za načrtovanje novih

zmogljivosti in ustrezne dohodkovne povezanosti med gozdarstvom in lesarstvom.

Lesna industrija ni akumulativna panoga in ne more prevzeti odgovornosti za nove naložbe v predelavo lesa, če nima zagotovljene surovinske osnove. Po drugi strani pa gozdarstvo potrebuje močno lesno industrijo, ki je sposobna predelati surovine do najvišje možne stopnje predelave.

Če upoštevamo, da gozdarstvo načrtuje rast sečnje za 0,8 odstotka letno (4 odstotke za srednjeročno obdobje), potem postaja surovinska osnova podlaga za dogovarjanje o zagotovitvi surovine med posameznimi porabniki. Znano je, da se pretok hlodovine opravi v posameznem gozdnem gospodarskem območju in da

je več težav z oskrbo drobnega lesa za plošče, lesonit ter za proizvodnjo celuloze in papirja. Zato se morajo porabniki v srednjeročnem načrtu dogovoriti o razdelitvi surovin in o ukrepih za večjo proizvodnjo drobnega lesa.

Ocene kažejo, da je to mogoče doseči le s pospešenim združevanjem sredstev za izgradnjo gozdnih cest, z vlaganji v melioracijo in pogozdovanje ter z uveljavljanjem odnosov na osnovah skupnega prihodka. Z uveljavljanjem odnosov v skupnem prihodku se zagotavljajo enakopravni pogoji za pridobivanje dohodka ter za skupno odgovornost in soodvisnost povezanih partnerjev (gozdarji — proizvodnja papirja — lesarji). Uveljavljanje teh odnosov bo odpravilo administrativne vplive na cene, prekupčevanje in nesmotrno prevajanje lesa.

V pogojih za pridobivanje dohodka v lesni industriji pa je nujno potrebno načrtovati ukre-

pe za večjo produktivnost dela, za večji izvoz in trdnější razvoj. Da bi to dosegli, so nujni ukrepi za delitev dela v delovnih in zlasti v sestavljenih organizacijah združenega dela. Izgradnja novih kapacitet (tudi rekonstrukcije in modernizacije) v lesarstvu morajo biti utemeljene z vseh vidikov, zlasti pa s področja prodaje. Če ni jasno vprašanje prodaje, potem je naložba za gotovo vprašljiva in nesmotna. Tudi naložbe, ki temeljijo predvsem na bančnih sredstvih in povzročajo velike obveznosti za odplačila kreditov, v prihodnjem načrtu nimajo stvarne podlage.

Lesna industrija mora v naslednjem srednjeročnem načrtu izkoristiti prednosti domačih surovin in v okviru reprodukcijske celote pogumneje uveljavljati odnose v skupnem prihodku. Sedanja delež skupnega prihodka v celotnem prihodku znaša 5,2 odstotka in je krepko pod dejanskimi možnostmi.

Srednjeročni načrti morajo biti celoviti in ne le pregled proizvodnje, prodaje in naložb. Zlasti moramo načrtovati pogoje za oblikovanje in delitev dohodka za vsa področja porabe. Tako bodo delavci obveščeni in bodo lahko pripravljali ukrepe za zagotovitev socialne in materialne varnosti. Načrt je tudi podlaga za odpravljanje zaprtosti in podjetniških usmeritev.

Da bi izpolnili te naloge, se moramo ustrezno organizirati, zagotoviti večji vpliv delavcev in večjo odgovornost strokovnih služb za predlagane rešitve. V naslednjem obdobju se moramo zavzeti tudi za večji vpliv načrtovanja odnosov v sestavljenih organizacijah. Načrti naj ne bodo le številčni prikazi, temveč celoten pregled nalog in ukrepov za doseganje opredeljenih skupnih ciljev dohodkovno povezanih partnerjev.

B. Mišič

Nekoliko slabše od pričakovanj

NAŠE GOSPODARJENJE V LETOŠNJEM PRVEM POLLETJU

Čeprav je pred nami še pol letošnjega leta, pa nam že polletni rezultati dajejo precej trdno osnovo za oceno, kako bomo izpolnili zastavljeni načrt in kakšni bodo rezultati v primerjavi z lanskimi.

PROIZVODNJA

V proizvodnji opazimo precejšnjo razliko po posameznih temeljnih organizacijah. Najbolj sta pod letnim načrtom proizvodnje TOZD Pohištvo in TOZD Iverka. Za slednjo več ali manj vemo o težavah z zastojo, pomanjkanjem lepila ter o remontu v juniju.

Bolj presenetljiva je izpolnitev letnega plana v TOZD Pohištvo z indeksom 45,9, kar pomeni, da je vrednost proizvodnje v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta porasla samo za 8 odstotkov. Čeprav so na to vplivale objektivne težave, kot so rekonstrukcija tovarne, povečane zaloge in včasih tudi preskrba z materiali, pa bo ta temeljna organizacija vsekakor morala nadrobneje proučiti zakaj produktivnost ne narašča.

Med temeljnimi organizacijami, ki so presegle načrt, bi izdvojili Tapetništvo, kjer je proizvodnja vrednostno za 65 odstotkov večja kot lani. To potrjuje, da se je proizvodnja po začetih težavah dokončno normalizirala. Ob proizvodnji naj še povemo, da je število zaposlenih v delovni organizaciji daleč pod načrtom in na isti ravni kot v letu 1978, kar kaže na to, da število delovne sile močno omejuje rast proizvodnje in zato lahko računamo

na večjo proizvodnjo samo s povečano produktivnostjo.

PRODAJA

Prodaja je za celotno organizacijo dosegla 39,2 odstotkov celotnega načrta, pri čemer je bila na domačem trgu znatno bolj pod načrtom kot v izvozu. Razlogov za manjšo prodajo je več. Nedvomno moramo upoštevati sezonski značaj prodaje, saj je pohištvena proizvodnja tesno povezana z vseljevanjem v nova stanovanja, ki pa so zvečine dograjena v drugem polletju. K temu lahko dodamo še zaostajanje stanovanjske izgradnje v nekaterih republikah glede na srednjeročni načrt razvoja za obdobje 1976—1978.

Drugi vzrok tiči v že sprejetih in napovedanih restriktivnih ukrepih. Tako se je povečal polog pri nakupu pohištva, poleg tega se je delno spremenila tudi struktura potrošnje, istočasno pa se zaradi napovedanih ukrepov večja varčevanje, kar zmanjšuje kupno moč. V tem obdobju je prišlo tudi do spremembe proizvodnih programov v vseh naših finalnih temeljnih organizacijah. Zamenjavo programov spremljajo težave starih zalog, pa tudi omejene možnosti trgovskih organizacij, da bi istočasno ob pro-

daji starega programa predstavile kupcu tudi nove.

Prodaja bi bila lahko večja tudi, če bi pravočasno ukrepali ob manjših zastojih v proizvodnji in zagotovili stalno založenost tržišča. Tako je ob dokaj visokih zalogah gotovih izdelkov prišlo do pomanjkanja posameznih elementov in s tem do zastoja zaradi nekompletiranega asortimana. Povpraševanje po primarnih proizvodih se še ni umirilo, tako da pri prodaji žaganega lesa in ivernih plošč ni težav. Prodaja ivernih plošč bi bila lahko precej višja, vendar so zastoji v proizvodnji in remont v juniju otežili izpolnjevanje pogodbenih obveznosti.

Izvoz ni povsem dosegel letnega načrta, vendar so s pridobitvijo novega posla za Libijo realne možnosti za njegovo izpolnitev. Še najboljše so izpolnili načrt izvoza v TOZD Masiva. V TOZD Pohištvo je izpad pri prodaji v vzhodne evropske države, medtem ko je občutno zmanjšanje glasbenih regalov in hišnih barov v TOZD Jelka ter manjša prodaja stolov v TOZD Žagalnica.

Če smo nanizali bolj splošne vzroke za manjšo prodajo, pa moramo povedati, da so razmere po temeljnih organizacijah precej različne. Predvsem so težave pri prodaji ploskovnega pohištva v TOZD Pohištvo in TOZD Jelka. Zamenjave proizvodnih (Konec na 2. strani)



Gradnja tovarne mineralnih plošč — po načrtih

Nekoliko slabše od pričakovanj

(Nadaljevanje s 1. strani)
programov so to stanje samo še zaostrele. Težave so zlasti v drugem tromesečju tudi pri prodaji na domačem trgu v TOZD Masiva, medtem ko so težave z zalogi v TOZD Tapetništvo nekoliko manjše.

FINANČNI REZULTATI

Finančni rezultati za celotno delovno organizacijo so naslednji:

	plan	doseženo	indeks
— celotni prihodek	1.514.739	646.680	43
— dohodek	529.896	235.281	44
— čisti dohodek	349.435	155.239	44
— ostanek čistega dohodka	82.614	22.023	27

V celoti je torej dosežen sorazmerno ugoden rezultat glede na doseženo prodajo, vendar je pod drobnogledom slika slabša. Tako je amortizacija nad predpisano stopnjo samo z 19 odstotki, ker jo je bilo potrebno zaradi slabega rezultata v celoti črtati v TOZD Pohištvo in v TOZD Masiva, delno pa tudi v TOZD Prodaja. V naštetih temeljnih organizacijah in v TOZD Tapetništvo tudi ni v celoti pokrita skupna poraba.

Največje težave so vsekakor v TOZD Masiva, ki je zaključila prvo polletje z izgubo. Eden izmed vzrokov je v strukturnem neskladju v doseženi prodaji izdelkov. V tem obdobju je bil dosežen izvoz v višini polovice letnega načrta, medtem ko je prodaja na domačem trgu zaostala. Prodaja izdelkov v izvozu pa je pretežno v izgubi. Drugi pomembni vpliv na izgubo ima tudi delež izdelavnih osebnih dohodkov v zalozah, ki jih moramo po zakonu sproti pokrивati, medtem ko smo jih v preteklih letih lahko knjižili v zaloge. Ne nazadnje bo morala temeljna organizacija s sanacijskim programom tudi ugotoviti, katere stroške presegajo.

V TOZD Pohištvo je slab rezultat v pretežni meri pogojen z nizko prodajo, saj je indeks do-

seganja celotnega prihodka samo 35. Vendar vpliva na rezultat tudi manjša proizvodnja, kar se bo gotovo odrazilo v drugem polletju, ko bo prodaja večja in ji proizvodnja ne bo mogla slediti.

Ugodne rezultate so dosegle temeljne organizacije Žagalnica, Gaber in Iverka. Prvi dve imata realne možnosti, da tudi v drugem polletju dosežeta takšne rezultate. Tega ni mogoče trditi za Iverkco, saj so že do sedaj znane

v 000 din

podražitev nekaterih surovin in reprovromaterialov (lesna surovina, lepilo, mazut) tolikšne, da takš-

Kooperacija na Brestu

Tako na začetku teh razmišljanj si je treba zastaviti vprašanje, kaj je prava prava kooperacija. Beseda kooperacija je danes zelo pogosta tujka, za katero imamo v slovenski razumljivejši obrazložitve:

— sodelovanje; skupno, vzajemno delo ali pomoč;

— oblika organizacije dela, kjer več oseb sodeluje v istem delovnem procesu ali v različnih med seboj povezanih procesih.

Morda bo moj prispevek izzvenel povsem osebno, kako sam gledam na sodelovanje v Brestu. Vendar bom oživel vrsto misli, ki so bile že večkrat povedane, vendar bolj malo uresničene.

Nekaj let že čutimo potrebo po usklajenem delu, zlasti, kar zadeva tehnološko-tehniško sodelovanje v Brestu. V srednjeročnem načrtu za obdobje, ki se izteka,

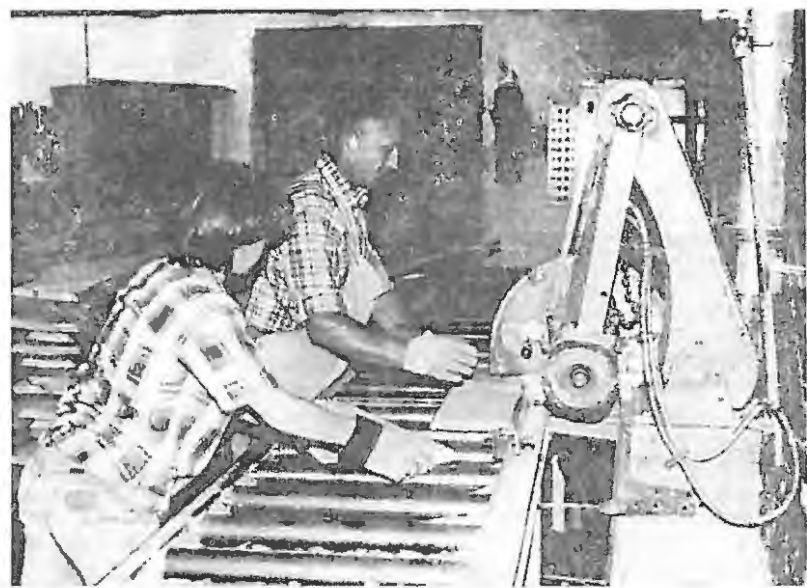
nega rezultata ne bo mogoče obdržati.

OSEBNI DOHODKI

TOZD	plan	doseženo	indeks
Pohištvo	5.361	5.221	97
Masiva	5.272	5.376	102
Žagalnica	5.226	5.376	102
Gaber	5.263	5.396	102
Iverka	6.726	6.568	97
Tapetništvo	5.133	5.141	100
Jelka	5.510	5.684	103
Prodaja	6.815	6.757	99
Skupne dejavnosti	7.217	7.076	98
Skupaj:	5.711	5.685	99

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so narasli za 22 odstotkov, vendar tudi tokrat opazimo, da se osebni dohodki ne gibljejo v skladu z rezultati poslovanja.

P. Oblak



Delo pri grobem čelilniku v TOZD POHIŠTVO

Več pozornosti obveščanju

STALIŠČA KOMISIJE PREDSEDSTVA CK ZKS ZA AGITACIJO IN PROPAGANDO O OBVEŠČANJU V ZDRUŽENEM DELU

Iz Internih informacij republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije (št. 9/III.) ponatiskujemo stališča o vprašanju obveščanja v združenem delu, ki jih je sprejela komisija predsedstva CK ZKS za agitacijo in propagando. Ocena stanja za našo delovno organizacijo morda ne velja v celoti, vsekakor pa je to koristna spodbuda za prihodnje delo na tem področju. Ta stališča objavljamo tudi zato, da bi z njimi tudi opozorili družbeno-politične organizacije za njihovo odgovornost in neposredno vlogo pri obveščanju.

Komisija je nedavno obravnavala obveščanje v združenem delu na podlagi gradiva »Informiranje v organizacijah združene dela«, ki so ga člani komisije dobili kot temelj za razpravo o prihodnjem razvoju odnosov na tem področju. Po razpravi so sprejeli naslednje ugotovitve in stališča:

— obveščanje v združenem delu še vedno ni sestavni del celovitega sistema obveščanja v družbi, ni ustrezno organizirano in ne izhaja iz potreb delavcev v temeljnih organizacijah združene dela;

— vse to omogoča prevelik vpliv poslovnih organov na politiko obveščanja in hkrati predstavlja oviro pri uveljavljanju samoupravnih odnosov na tem področju;

— družbenopolitične organizacije in samoupravni organi premalo odgovorno in med sabo premalo povezano uresničujejo svoje naloge in dolžnosti pri vzpostavljanju sistema obveščanja in pri določanju politike obveščanja v združenem delu;

— posamezni deli sistema obveščanja v združenem delu (poslovni, samoupravni, družbenopolitični) delujejo nepovezano, drug mimo drugega, včasih tudi v nasprotju drug z drugim, in tako kljub določenim uspehom pri organiziranju katerega od omenjenih podsistemov ne zagotavljajo delavcem pogojev za kvalificirano odločanje;

— pri uresničevanju ustave in zakona o združenem delu in pri normativnem urejanju samoupravnih odnosov v združenem delu je področje obveščanja pomanjkljivo in neustrezno urejeno, kar se posebej odraža v položaju delavcev in služb na področju obveščanja;

— dejavnost na področju obveščanja in delo delavcev na tem področju nista ustrezno vrednotena in nimata takšnega položaja v združenem delu, ki bi zagotavljal pogoje za kvalitetno delo in na drugi strani za ustrezno obveščenost delavcev;

— v organizacijah združene dela pogosto poskušajo s formalnim izdajanjem glasil zadostiti družbenim zahtevkom po obveščanju, pri tem pa zanemarjajo druge oblike obveščanja;

— vsebina, obseg in oblika samoupravnih informacij ne zagotavljajo zadostne obveščenosti, razumljivosti in dostopnosti, to je, osnovnih elementov informacij za odločanje.

Naloge komunistov pri izboljševanju stanja pri obveščanju delavcev v združenem delu:

1. Komunisti v samoupravnih organih, delegacijah in družbenopolitičnih organizacijah si morajo prizadevati za oblikovanje in delovanje celovitega, usklajenega in učinkovitega sistema obveščanja.

2. Pogoji za razvoj sistema obveščanja v združenem delu in edino sredstvo v boju proti monopolom in drugim izkrivljanjem na področju obveščanja je njegova demokratizacija, vnašanje samoupravnih odnosov in podružbljanje. Zato se moramo zavzemati med drugim za ustanovitev svetov za obveščanje, ki bodo vodili politiko obveščanja v organizacijah združene dela.

3. Družbenopolitične organizacije, predvsem sindikat, naj v vseh organizacijah združene dela ocenijo razmere na področju obveščanja in komunikacijske odnose ter zastavijo politično akcijo za odpravo pomanjkljivosti.

Pri tem je treba posvetiti posebno pozornost:

— statusu informacijskih služb in drugih strokovnih služb, ki opravljajo naloge na področju obveščanja ter predvsem položaju delavcev, ki delajo na tem področju;

— ustrezni organiziranosti obveščanja na vseh ravneh organiziranja združene dela, posebej pa v temeljnih organizacijah;

— uporabi vseh najrazličnejših oblik, načinov in metod obveščanja;

— izpeljati je treba tesno povezavo med posameznimi podsistemi na področju obveščanja (poslovni, samoupravni, družbenopolitični);

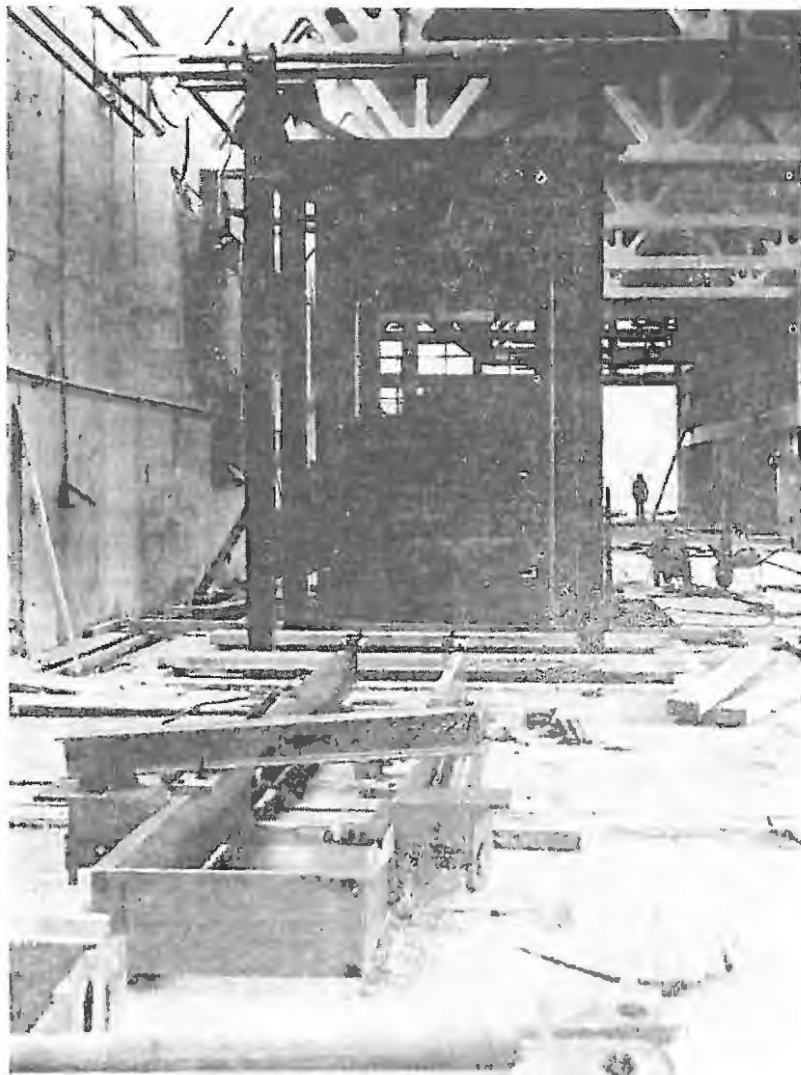
— glasila organizacij združene dela je treba preoblikovati tako, da bodo resnično postala sredstvo obveščanja za odločanje;

— čimprej je treba normativno urediti področje obveščanja v združenem delu;

— zagotoviti je treba politiko, da obveščanje, selekcijo informacij opravljajo samoupravni organi, delegacije, predvsem pa svet za obveščanje in ne poslovodni organ ali strokovne službe;

— oblikovati je treba obveščanje o kazalcih gospodarjenja v temeljnih organizacijah z zakonom o združenem delu;

— pripraviti je treba kazalce za minimalno obveščenost delavcev in na tej osnovi ocenjevati uspešnost celotnega sistema informiranja v neki organizaciji združene dela.



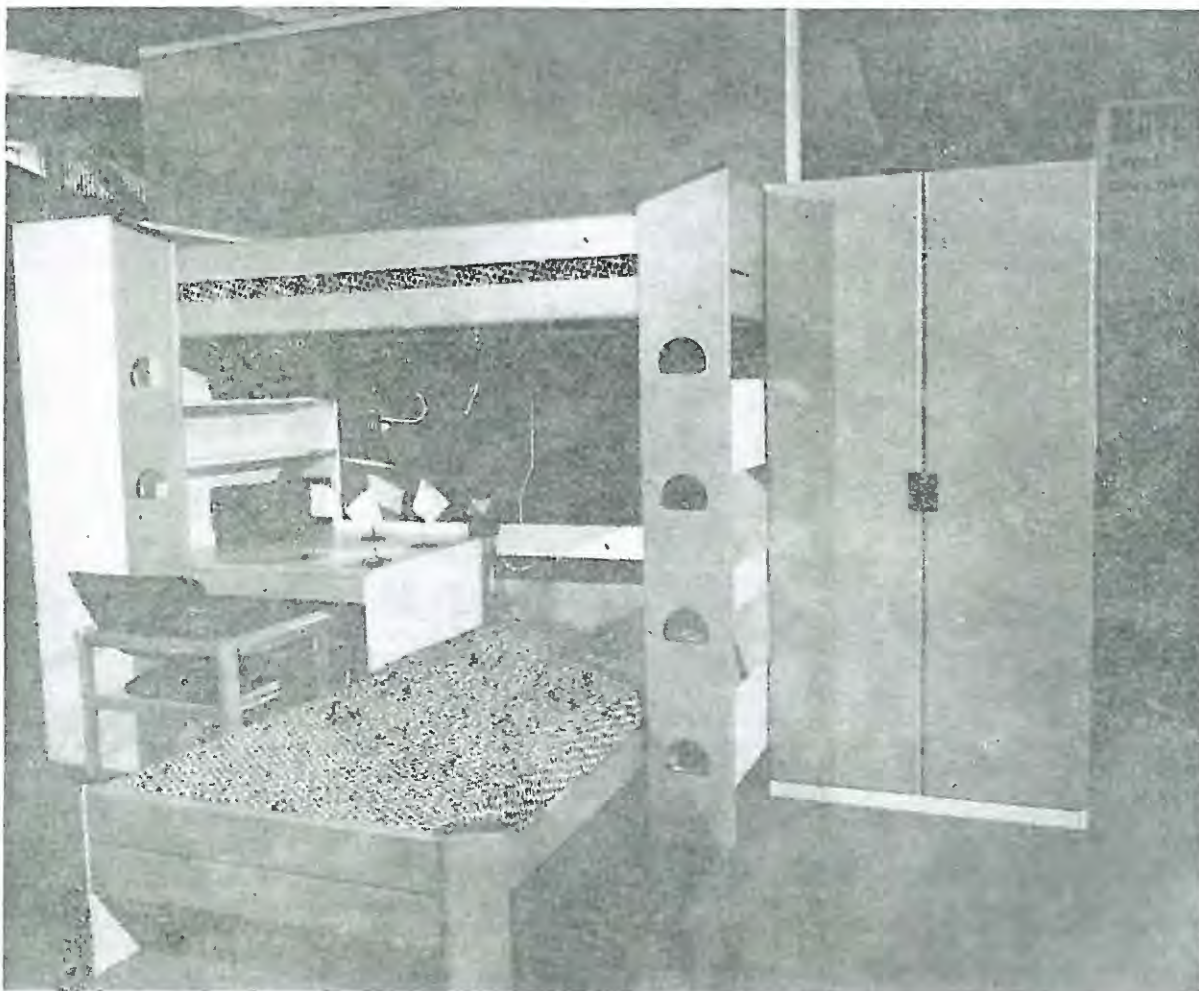
Montaža stiskalnice v naši »MINERALKI«

Vendar pa ob tem spletu soodvisnosti in ob neomejeni solidarnosti med temeljnimi organizacijami v skladu s samoupravnimi sporazumi sodim, da je potrebno pri skupnem načrtovanju in dogovarjanju napraviti več, prav tako pa tudi pri ugotavljanju skupnega prihodka tam, kjer je to mogoče in normativno ugotovljivo. Samo tedaj se bosta ob ugotavljanju deleža pri skupnem prihodu ene ali druge temeljne organizacije izrazili resnična povezanost in soodvisnost. Zavedam se, da to ni preprosto. Razumljivo pa nam prav gotovo je, da le tako resnično pride do odgovornosti in pravic enega ali več partnerjev v načrtovanju in ob končnem obračunu dogovorjenega sodelovanja.

V tem širokem nizu vprašanj in dela s področja kooperacije — sodelovanja, je nujno, da v Brestu organiziramo delovno mesto in dobimo delavca ali službo, ki se bo ukvarjala s temi vprašanji. Za primer naj omenim, da se je v TOZD Žagalnica finančni obseg sodelovanja z drugimi temeljnimi organizacijami v letošnjem prvem polletju dvignil z lanskim 8.900.000 na 21.600.000 dinarjev, kar vsekakor ni malo.

Mogoče moj članek ne bo ravno ustrezal naslovu »Kooperacija v Brestu« tako kot je bil mišljen. Nanizal sem le nekaj misli, ki so se mi porodile ob našem sodelovanju in soodvisnosti.

A. Pišek



Novost iz GABRA — otroška soba TANDEM

Prizadevanja za čimvečji izvoz

INTERNO SPODBUJANJE IZVOZA

Čedalje slabša plačilna bilanca, vse manjši izvoz, vedno večje potrebe po uvozu in restrikcije uvoza so nedvomno teme, ki ne zadevajo samo naše delovne organizacije. Ena izmed možnosti za povečanje izvoza je tudi interno spodbujanje. Ta ideja je na Brestu vse prej kot nova, zato se je delovni skupini za izdelavo sistema internih stimulacij izvoza v prvem trenutku ta naloga zdela sorazmerno preprosta. Vendar je že prvi poskus odprl številne dileme, ki jih morajo poznati tudi člani delovnih kolektivov. Vprašanja v zvezi s temi dilemami bodo aktualna, če ne prej, pa zlasti tedaj, ko bomo sprejemali samoupravni akt, ki bo to urejal.

Vprašanje, ki se bo pojavljalo predvsem pri tistih temeljnih organizacijah, ki imajo večji uvoz kot izvoz, je v sami delitvi dela znotraj Bresta. Nekatere temeljne organizacije imajo proizvodni program za domači trg, medtem ko so druge tudi izvozno usmerjene. Vendar ti pomisleki ne morejo zadržati dejstva, da izvoz pada in da bo treba poskušati z interno stimulacijo to upadanje zavreti. Pač pa se pri tem pojavlja drugo vprašanje. Letos se prilivi in odlivi deviznih sredstev ugotavljajo za Brest kot celoto in je s tem v bistvu tudi vsem »izvoznim pasivcem« zagotovljen uvoz. Po novem letu, ko bomo devizne pravice ugotavljali po temeljnih organizacijah, bodo imeli tudi »pasivci« določeno kvoto uvoza, s tem, da bo verjetno ustrezno zmanjšana pravica »aktivcem«. Seveda so to samo predvidevanja, toda iz teh razlogov ni mogoče izdelati dolgoročnejšega sistema, ampak ga lahko postavimo samo do konca leta.

Druga velika težava je v tem, da moramo z uvedbo interne stimulacije nujno opraviti tudi rehalans plana, saj bi to povzročilo izgubo v nekaterih temeljnih organizacijah.

Posebno poglavje je združevanje deviznih sredstev za skupne dejavnosti in za naložbe. Za skupne dejavnosti bo to aktualno že prihodnje leto ob nabavi novega računalnika. Če skupne dejavnosti tudi dajejo interno stimulacijo, potem gre tu za dvakratno prikazovanje dohodka, saj se ta znesek nato poračuna prek svobodne menjave dela. Zato je primernejše, da se ustrezno poveča odliv vsake temeljne organizacije s tem, da ostane še vedno nerešeno vprašanje kriterija (svobodna menjava dela ali kakšen drug kriterij). Za naložbe imamo v samoupravnem sporazumu predvideno združevanje

sredstev, zato se pojavlja vprašanje, ali naj bo združevanje deviznih sredstev za naložbe tudi stimulirano ali ne.

Posebej ho treba razmisliti, ali enako stimulirati izvoz končnih in primarnih izdelkov. Dejstvo je namreč, da je razlika med lastno in izvozno ceno veliko večja pri končnih izdelkih. Razen tega je tudi cilj družbe, da izvažajo izdelke višje stopnje predelave.

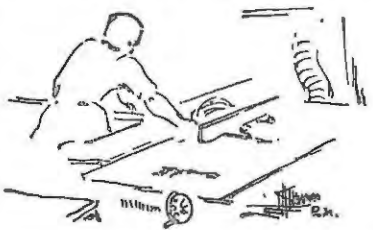
Na koncu imamo še različne možnosti za sam obračun:

a) Vsak odliv deviznih sredstev je povezan z določenim odstotkom; ta sredstva so nato namenjena za stimulacijo izvoza. S tem kalkulacija uvoza in last-

ne cene vsebuje tudi večjo ceno uvozne surovine.

b) »Aktivci« ne vplačujejo v sklad na osnovi odliva; višek deviznih pravic odstopajo »pasivcem«. S tem izgubimo realno kalkulacijo uvoznih surovin in repromaterialov pri »aktivcih«.

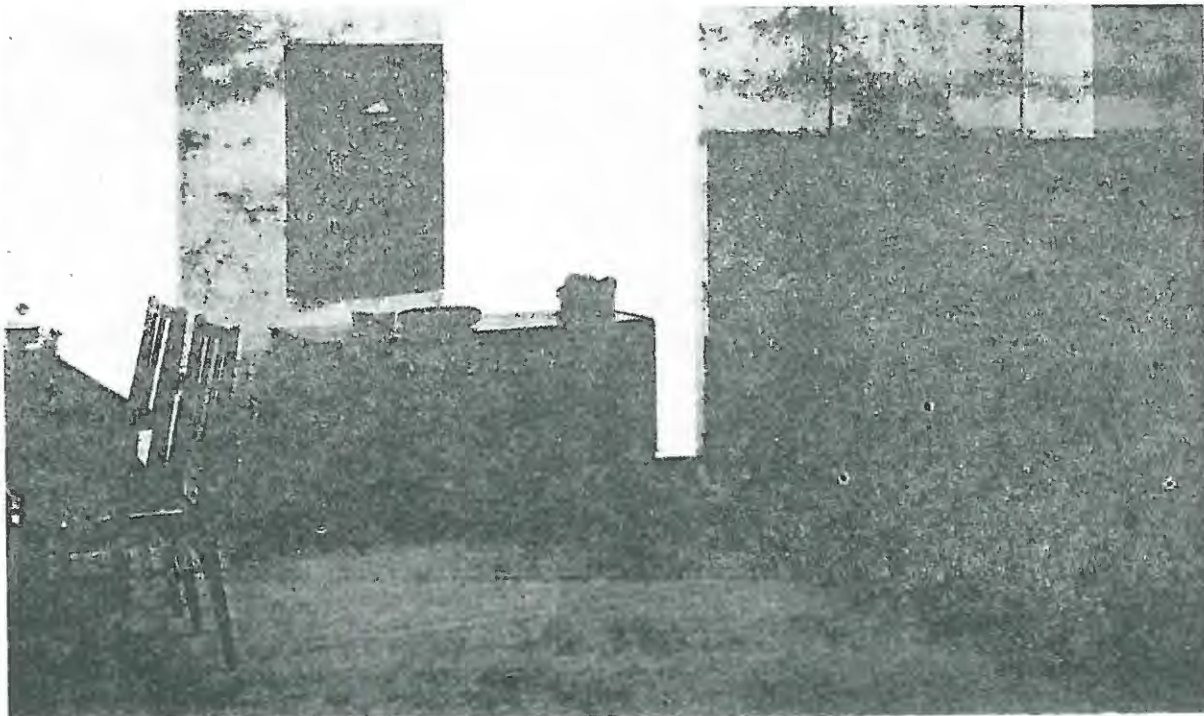
c) Vprašanje same višine in-



terne stimulacije in še nekatera druga vprašanja.

To so v glavnem osnovne dileme; v razpravi pa se jih bo pojavilo še več. Ne glede na to, pa nas stanje na področju gospodarskih odnosov s tujino silijo v interno stimulacijo, dogovor temeljnih organizacij pa mora dati tudi rešitev zgornjih dilem.

P. Oblak



Iz naše proizvodnje: komoda JASNA z vitrino

Polletni obračun izvoza

Naša vsakdanja občila — časopisi, periodika, radio, televizija — nenehno objavljajo vse, kar se zgodi ali ne zgodi v jugoslovanski izvozni politiki. Izvoz raste prepočasi, uvoz narašča hitreje od načrtovanega, s tem je močno porušena naša zunanje trgovinska bilanca... Resolucije govore eno, neposredni rezultati izvoza pa doka zujejo drugo. Vse skupaj pa se končuje s pozivi, naj organizacije združenega dela vendarle posvečajo več pozornosti svojemu izvozu; le-te pa lepo raje prodajajo na domačem, umetno ustvarjenem konjunktturnem trgu. Začarani krog, iz katerega bujno uspeva le nenormalno visoka inflacija in vse iz tega izvirajoče posledice.

Pustimo ob strani te splošno znane vsakdanje ugotovitve in pogledimo, kje se je ob polletju znašel Brest v svojih prizadevanjih za izvoz.

Prva površna ugotovitev je, da smo glede na sprejeti letni načrt na dinamiki izvoza — to je, 40-odstotna realizacija, kar je za prvo polletje povsem normalno.

Drugačno podobo pa nam kaže sama struktura izvoza. Dosežena normalna dinamika gre predvsem na rovaš živahnega izvoza primarnih izdelkov (žaganege lesa), ki je nad pričakovani visok, medtem ko smo v prodaji končnih izdelkov za načrtovanimi predvidevanji. Kaže, da so potrebe po žaganem lesu v arabskem svetu neusahljive, medtem ko je končne izdelke vse težje prodati na konkurenčni svetovni trg. Posebej naj omenimo, da so možnosti za izvoz ivernih plošč (kot prejšnja leta), vendar jih zaradi večjega povpraševanja kot ponudbe na domačem trgu prodajamo le v Jugoslaviji.

Zanimiva, a hkrati zaskrbljujoča je struktura izvoza po prodajno-zemljepisnih področjih. Med državami-uvzoznicami našega pohištva se slej ko prej daleč daleč na prvem mestu že vrsto let pojavljajo Združene države Amerike s skoraj 80 odstotki vsega našega izvoza končnih izdelkov. To pomeni, da na vse druge države bodisi s konvertibilnega bodisi s klirinškega področja odpade le slabih 20 odstotkov našega izvoza. Po mojem mnenju je tolikšna odvisnost od ameriškega trga lahko meč z dvema ostrinama; kar je sicer posledica nekdanjih sistematičnih naporov Bresta za prodor na to tržišče, je pa v današnjih razmerah ranljiv iz več razlogov.

Prvič — ker v Združenih državah Amerike vladajo povsem tržne razmere; vsako manjše povpraševanje pogojuje oziroma zmanjšuje našo stalno ponudbo. Morebitna recesija, ki je po mnenju mnogih gospodarstvenikov v Združenih državah Amerike že na pomolu, mora občutno prizadeti Brestov izvoz, ki ga ni moč v kratkem času preusmeriti drugam, v glavnem zaradi naročilniškega sistema.

Drugič — v sedanji energetske krizi je in bo čezmorski prevoz postajal čedalje pomembnejša postavka v izvoznih kalkulacijah. Že tako visoke proizvodne stro-

ške povečujejo še prevozne stroške čez Atlantik, kar našo izvozno ponudbo dodatno obremenjuje in zmanjšuje konkurenčno sposobnost.

Tretjič — v zadnjem času se na ameriških tleh soočamo s čedalje večjo našo domačo konkurenco v prodaji takih modelov, ki so bili dolga leta predmet našega — Brestovega in slovenskega izvoza. Glede na cene takega stanja verjetno ne bomo mogli več vzdržati dolgo. Mnenja smo, da bo potrebno preiti na višje, zahtevnejše modele, s kvalitetnejšo površinsko obdelavo, z več vložnega dela, ki naj bi prešli v višji cenovni razred. Vprašanje pa je, če bi bili naši sedanji kupci pripravljeni usposobiti svoje prodajne mreže za prodajo takih izdelkov. Vsekakor bi morala biti to pomembnejša naloga naših izvoznikov oziroma njihovih marketingov pri raziskavi takih možnosti.

Četrto — taka struktura izvoza nam ni pogodu tudi zato, ker največ izvažamo v države, iz katerih skoraj nič ne uvažamo in obratno, da nimamo skoraj nobenega izvoza v države evropske gospodarske skupnosti, od koder uvažamo največ opreme in reprodukcijskega materiala. To nas v nedavni preteklosti niti ni motilo. V duhu novejših predpisov izvozu v uvoz po interesnih področjih pa postaja vse pomembnejše.

Iz nanažanega sledi, da bi morali še naprej posvečati vso pozornost zlasti izvozu v države evropske gospodarske skupnosti in v druge, ne tako oddaljene evropske in sredozemske države. To nam je delno že uspelo, zato pričakujemo živahnijo rast izvoza končnih izdelkov v drugem polletju.

Med temeljnimi organizacijami prevladuje po letnem načrtu TOZD Pohištvo, ki pa v realizaciji zaostaja za pričakovanji. Upamo, da bo z nekaterimi novimi posli, ki so pred podpisom, v drugem polletju ujel normalni tempo. Izpad te temeljne organizacije bi se nedvomno poznal na celotni Brestovi izvozni realizaciji.

TOZD Masiva izkazuje največji odstotek (nad 50 odstotkov) realiziranega izvoza v prvem polletju. Delno gre to na račun že zgodaj zaključenih količin za izvoz, da je bila lahko pravočasno izdelana proizvodna dinamika, delno pa gre na račun dokaj nizkega načrta izvoza (1 milijon dolarjev) za to temeljno organizacijo, ki je v prejšnjih letih več izvažala. Glede na to, da ima tovarna pokrite domala vse zmogljivosti do konca leta, lahko realno pričakujemo presežek načrtovanih obveznosti.

Največjo realizacijo izkazuje TOZD Žagalnica, kar pa gre predvsem na račun izvoza žaganega lesa. Tak tempo pričakujemo tudi v drugem polletju, tako da bo ta tovarna lahko povsem nadomestila izpad proizvodnje za izvoz v stolarni, ki bi nadomestil opuščen stol No 530.

Jelka je na dinamiki izvoza, ostale temeljne organizacije pa se z izvozom ne ukvarjajo.

Kot vidimo, se tudi Brest vrti v istem krogu kot vsa ostala jugoslovanska industrija — prodati čim več doma, kjer je mogoče najlažje in najbolje prodati, izvoziti pa le toliko, kolikor je potrebno zaradi uvoza. Tudi v prihodnje se stanje bržkone ne bo popravilo, če ne bo izvozna dejavnost bolje stimulirana — bodisi z državnimi premijami bodisi z internimi vzpodbudami.

I. Lavrenčič

Disciplinska odgovornost in naša zavest

JAZ ŽE NE BOM PREDSEDNIK DISCIPLINSKE KOMISIJE

K pisanju teh misli me je vzbudil poseben dogodek. V eni izmed naših temeljnih organizacij so po vseh zapletenih postopkih izvolili predsednika in ostale člane disciplinske komisije. Nato je prišlo do prvih kršitev, ki naj bi jih komisija seveda obravnavala. Tedaj je neso- jeni predsednik izjavil, da ne bo predsednikoval in — konec.

Omenjeni primer ni osamljen. Pravzaprav je že kar tipičen, le da so se posamezniki doslej ubranili članstva v disciplinskih komisijah že prej, pred samimi volitvami. Običajni ugovori so približno taki:

- kaj sem jaz res najbolj hudo- ben v kolektivu;
- bojim se; če bom jaz »zašil« druge, bodo potem drugi mene;
- saj nisem jaz direktor, da bi skrbel za disciplino;
- nisem plačan za sodnika;
- kako naj kaznujem sodelav- ce, s katerimi vsak dan delam;
- komisija nima nobene moči;
- ali res nisem sposoben za nobeno drugo funkcijo;
- nihče me ne bo prisilil, da bom birič.

NAŠA KULTURA ODGOVORNO- STI

Iz nanizanih, pa tudi še iz drugih izgovorov lahko ugotovimo, da je večina takih, ki mislijo na »zaščito lastne kože«, drugi pa izražajo določeno nemoč, utri- nek anarhističnosti v naši samo- upravnih praksi.

Nekateri izgovori imajo v sebi tudi zrno resnice in so zato raz- umljivi glede na okoliščine, v katerih so nastali. Iz spleta vseh in iz celotnega vzdušja ob disci- plinskih postopkih pa lahko skle- pamo, da je naša kultura odgo- vornosti skromna. Zaradi takega pojmovanja, ki ga vidimo v prej nanizanih izgovorih — člani disci- plinske komisije nimajo zaupa- nja vase in v svoje delo. So o vsem tem osebno razdvojeni, saj niso prepričani, da je njihovo delo pravilno in koristno oziro- ma menijo, da bi moral to delo opravljati nekdo drug.

Po drugi plati pa nastopajo kr- šilci dogovorjene discipline naj- večkrat kot »žrtve spletk in šika- niranja, ki se jim godi krivica« ali pa kot »junaki, ki so se uprli ozkosti in nesamoupravnemu kra- tenju pravice«. Spet tretji iščejo vzroke za svoje ravnanje v slabi organizaciji, neenakosti v disci- plinskih postopkih in podobnem.

Zato ni čudno, da osebe, ki ta- ko težko priznajo svoje napačno ravnanje, obtožujejo zanj vse druge in zanikajo potrebnost in primernost disciplinskih organov. Poskušajo oblikovati mnenje, po katerem je skoraj bolj sramotno

ukrepati zoper kršilce kot kršiti samoupravni red in delovno dis- ciplino.

KJE SO VZROKI?

Odgovor na postavljeno vpra- šanje ni preprost. Verjetno bi se mu bilo lažje izogniti kot odgo- voriti nanj, vendar bi to pome- nilo tiščati glavo v pesek. Odgo- vornost oziroma pravilneje — neodgovornost — je posledica najrazličnejših družbenih vpli- vov in bi bilo zgrešeno trditi, da so zanjo krivi recimo samo slabi pravilniki, nizki osebni dohodki ali pa denimo neprimerno ravn- nje delavcev s posebnimi poobla- stili in odgovornostmi. Prav go- tovo gre za splet mnogih zadev, ki posegajo v delavčeve duševne, fizične, socialne, vzgojne, politi- čne in druge interese in danosti ter jih v nekem trenutku čez noč ni mogoče spremeniti.

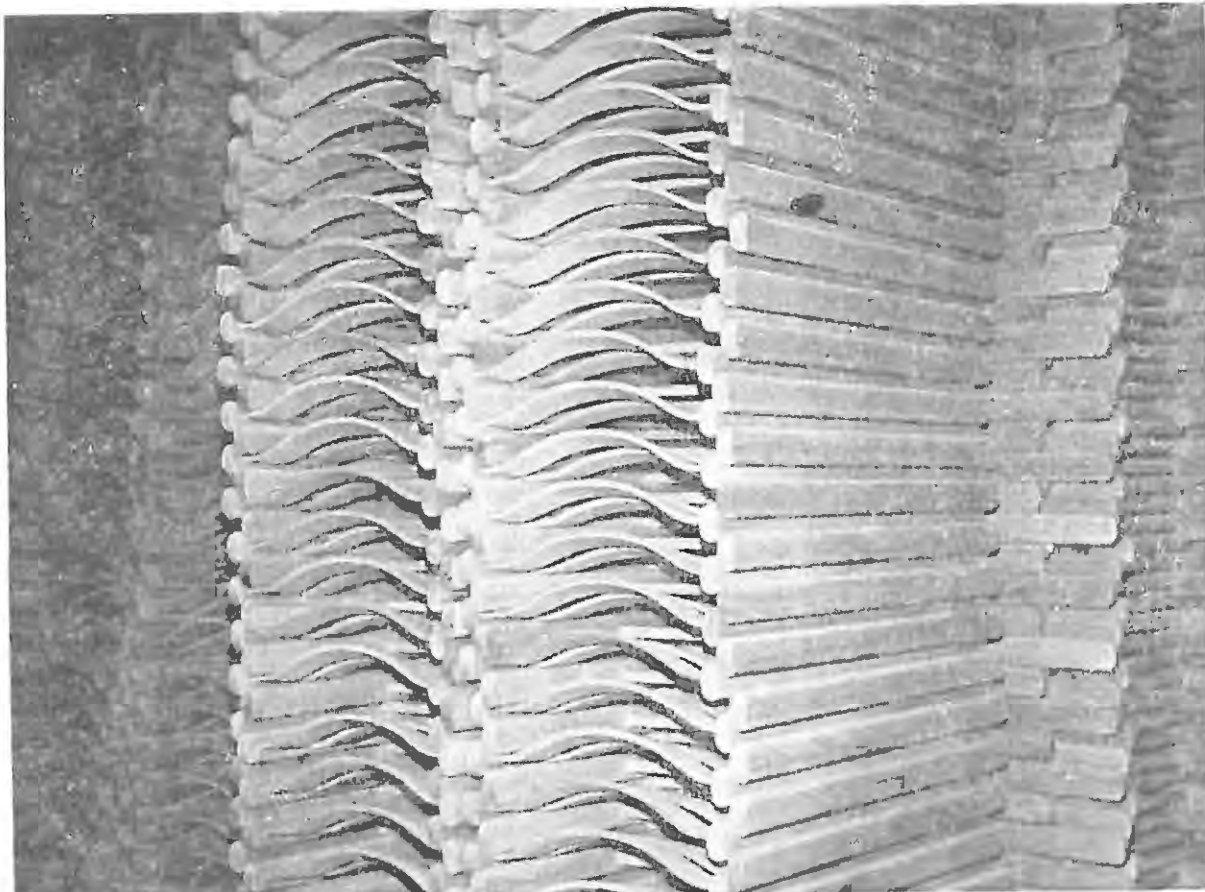
Za praktično uporabo bi kljub omenjenim ugotovitvam vendar- le morali oblikovati oceno, ka- teri so glavni vzroki neprimer- nega vrednotenja prizadevanj za večjo odgovornost. Verjetno so med najbolj pogostimi naslednji:

- previdnost »za vsak pri- mer« zaradi pogostnega lastnega napačnega ravnanja;
- lažna solidarnost in že kar pravilo, da tudi nedelo in slabo delo dobro plačujemo;
- familiarnost;
- mnenje, da je skrb za disci- plino le zadeva vodilnih delav- cev;
- različno uveljavljanje odgo- vornosti do posameznih delav- cev;
- zahtevnost postopkov pred organi upravljanja v temeljni or- ganizaciji in kasneje pred sodi- šči;
- premalo razvit občutek (od- govornosti) za skupno delo in družbeno lastnino;
- mnenje, da je disciplinski ukrep sramotna kazen in s tem povezan lažni ponos: »kdo mi kaj more«.

KAKO IZBOLJŠATI STANJE?

To je drugo nič manj zahtevno vprašanje. Nanj velja odgovoriti in se truditi, poiskati rešitve šele potem, ko bomo razčistili neko drugo vprašanje: ali potrebujemo disciplinske norme, organe in ukrepe?

Že, če skupaj živita dva člove- ka, morata imeti za mirno so- žitje vsaj neka nenapisana pra- vila. Vsak od njiju ima svoje interese, posebnosti, navade, ki so mnogokrat zelo različni. S šte- vilom ljudi, ki žive skupaj, raste tudi število interesov. Nekateri med njimi so izrazito nesocialni. Nujen je dogovor; nujna so pra- vila ravnanja. Če nekdo le malo krši normalno ali dogovorjeno



Našemu fotografu je uspela »lesarska kompozicija«

pravilo, še ni težav. Pri hujših kršitvah pa so ogroženi interesi vseh. Pri najhujših celo njihov — v primeru temeljne organiza- cije — gospodarski obstanek.

Tako smo prišli do odgovora: na sedanji stopnji naše zavesti potrebujemo disciplinske norme, organe in ukrepe v lastno zašči- to. V zaščito vseh.

Pri tem bi veljalo opozoriti, kako se moramo zavedati, da lahko krši dogovorjeno vedenje oziroma ravnanje vsakdo in da to ni huda sramota. Da pa se kršilca opozori na njegovo nepravilnost in da ne bi kršili še drugi, se iz- rečejo primerni ukrepi. V bistvu so »računi s tem poravnani« in

zagotovili smo si možnost, da bo kršilec kar najmanj. Zato pravi- ni teoretični zvečine zatrjujejo, da v načelu disciplinski ukrep ni ka- zen v klasičnem smislu. Gre za organiziran poziv delovnega oko- lja, v katerem delavec dela, da njegovo opaženo ravnanje ni v redu in naj ga delavec spremeni.

Sramotno in nevarno pa je, kljub pozivu in kljub ukrepom z nepravilnostmi nadaljevati, ali pa storiti take kršitve, ki celo ogrožajo glavne interese ostalih delavcev. Zato se v najhujših pri- merih izreče celo prenehanje de- lovne razmerja.

Če soglašamo z dosedanjimi ugotovitvami, potem je tudi že

dokaj jasno, kakšna naloga je pred nami. Ne tožarjenje za vsa- ko malenkost! Voditi moramo premišljeno, zrelo, neopotekajočo se disciplinsko politiko, ki bo zmanjševala število resnih krši- tev. Člani teh organov morajo biti sposobni, pogledati kršilcu v oči in mu reči, da njegovo ravn- nje ni v redu. Ostali delavci jih moramo moralno podpirati.

Razmislimo še o tem: ŠČITITI OKORELEGA KRŠILCA POME- NI, ODVZETI ZAŠČITO VSEM OSTALIM DELAVCEM, KI VESTNO IZPOLNJUJEJO SVOJE NALOGE.

Z. Zabukovec

Proizvodnja in prodaja iverk

Če ocenjujemo proizvodnjo in prodajo v naši temeljni organi- zaciji, vsaj v zadnjem času ugo- tavljam, da so možnosti za pro- dajo večje kot je proizvodnja. Takšno stanje traja že več mese- cev. Za razliko od prodaje pohi- š-

tva prodaja iverk ni bila in ni vprašljiva tudi v sicer sezonsko neugodnih mesecih. Izgledi za prodajo iverk so tudi v drugem polletju obetavni bodisi za ne- oplemenitene bodisi za opleme- nitene plošče.

Zaradi večjih možnosti za pro- dajo smo s prvim julijem vpe- ljali v oddelku oplemenitenih plošč troizmensko delo. S tem ukrepom naj bi izdelali nad 20.000 kubičnih metrov takšnih plošč, kar je precej več kot smo si zastavili z letnim načrtom. Ocenjujemo, da bi morali v pri- hodnje delež surovih iverk še zmanjšati in povečati delež ople- menitenih plošč. Nekateri slo- venski proizvajalci iverk so v tem pogledu izkoristili možnosti do skrajnosti razpoložljivih kapaci- tet.

Slabša v primerjavi z letnim načrtom pa bo proizvodnja ne- oplemenitenih iverk. Zastojev v proizvodnji v začetku leta ne bo mogoče nadomestiti. Poznamo objektivne razloge, ki so povzo- čili manjšo proizvodnjo, na pri- mer pomanjkanje lepila, pomanj- kanje tehničnega lesa, nadpov- prečna vlažnost lesnih ostankov in podobno. Poleg tega smo mo- rali zaradi objektivnih potreb opraviti redni letni remont stro-jev in opreme že v juniju, če- prav smo ga načrtovali v avgu- stu.

Če za naše prihodnje delo predvidevamo, da nas omenjene težave v drugem polletju ne bodo v tolikšni meri ovirale, lahko optimistično računamo na večjo proizvodnjo kot v prvem polletju tudi pri surovih ploščah.

Še vedno pa ostane pred kolek- tivom vprašanje kako se znebiti vrste organizacijskih in drugih naših slabosti, zaradi katerih prihaja do zastojev. Zato mora- mo neprestano iskati nove oblike za boljše izrabo delovnega časa. Samo s pravočasnimi in hitrimi ukrepi za odstranitev vzrokov lahko računamo na večjo proiz- vodnjo.

D. Mazij

Tudi letos srečanje borcev

Tudi letos je bilo 4. julija v Brestu organizirano srečanje borcev. Srečanja se je udeležilo okrog 140 borcev, med njimi tudi tisti, ki so že upokojeni.

Vsi prisotni borci so dobili v spomin na srečanje knjigo z naro- dnoosvobodilno tematiko, rdeč nagelj in Brestovo značko.

Pevski zbor iz Cerknice pa je zapel nekaj borbenih pesmi. Prisotne sta pozdravila predsednik sindikalne konference tovariš Tone Lovko in predsednik skupnega delavskega sveta tovariš MARJAN KUSIČ, ki je med drugim dejal:

»Letošnje leto je za delavski razred, delovne ljudi in občane, na- rode in narodnosti celotne Jugoslavije leto revolucionarnih jubilejev, leto ponosa ob doseženem in spodbud za prihodnost.

Praznujemo 60-letnico ustanovitve KPJ, SKOJ, revolucionarnih sin- dikatov ter organizacije revolucionarnih žena, kar je tedaj pomenilo poenotenje razrednih interesov in pogoj za revolucionarni boj delav- skega razreda novo ustanovljene države Jugoslavije proti buržoazni ureditvi.

Ko se takole vsako leto zberemo na tovariškem srečanju in smo veseli ob snidenju, smo mi, mlajša generacija, še posebej ponosni na vse pridobitve narodnoosvobodilnega boja, hkrati pa si vsak dan bolj prizadevamo, pridobitve revolucije še močnejše negovati in spo- štovati.

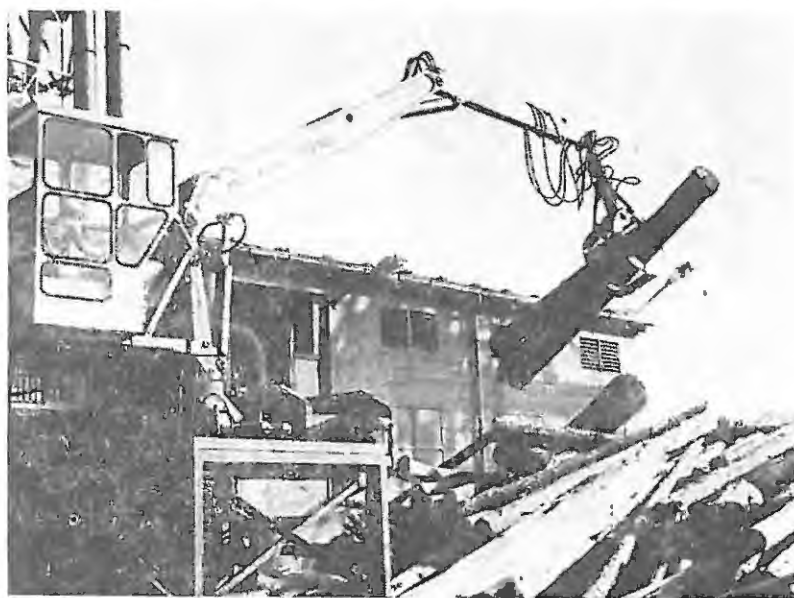
Samo tako bomo dosegli prihodnji uspešni razvoj dobrih samo- upravnih odnosov na vseh ravneh, ki so v današnjih, dokaj burnih časih še kako potrebni.

Le s trdnjim dogovarjanjem in s skrbnim varovanjem pridobitev revolucije bomo še naprej uspešno poslovali in dobivali vsakodnevne bitke za boljši jutri.

Mnogi med vami ste že v pokoju, pa ste kljub temu še aktivni na več področjih. Vse to kaže na vašo močno voljo, da pokažete mlaj- šim generacijam pravo pot za prihodnji razvoj naše socialistične samoupravne družbe.

Smo družba, ki noče priznati, kaj šele gojiti neprizadetost in oto- pelost do vsakršnih pristnih izvorov ljudske moči. Ta se mora ne- nehno napajati in bogatiti v izročilih revolucije. To pa je tudi jam- stvo za našo trdoživost, svobodni razvoj in uveljavljanje pravih, obče-človeških vrednot.«

J. Klančar



Bo surovin tudi v prihodnje dovolj?

NAŠI LJUDJE

1. avgusta leta 1949, torej natančno pred tridesetimi leti, je postal Alojz Otoničar Brestov delavec.

Kot petnajstleten fantič je iz rojstne vasi Bečaji prišel v takratni LIP Cerknica v uk za mizarja.

Po končani učni dobi je v mizarjski delavnici, kjer so tedaj izdelovali stavbno pohištvo, sprva opravljal vsa mizarjska dela in kasneje dela medfaznega kontrolorja.

Nato je bil premeščen v obrat galanterijskih izdelkov v Martinjak. Tam se je srečal s svojo prvo družbenopolitično funkcijo — bil je tajnik sindikalne podružnice. Zaradi aktivnega dela in prizadevanj v sindikalni organizaciji je bil tedaj sprejet tudi v zvezo komunistov. V Martinjak je kolesaril — s službenim kolesom — dolga štiri leta, nato pa je bil premeščen nazaj, tokrat že v tovarno pohištva BREST Cerknica.

Sprva je bil vodja treh oddelkov za površinsko obdelavo, dober mesec se je ukvarjal s kadrovske vprašanji, kasneje pa je bil tudi obratni konstruktor. Že od leta 1963 vestno in uspešno opravlja delo tehnologa za površinsko obdelavo lesa.

Ves ta čas je opravljal celo vrsto samoupravnih funkcij in družbeno-političnih nalog in tako veliko prispeval k uveljavljanju samoupravljanja in družbenopolitičnega dela v temeljni organizaciji, delovni organizaciji in v občini.

Ob lanskih volitvah je bil izvoljen za člana izvršnega sveta skupščine občine Cerknica, na 9. kongresu zveze sindikatov Slovenije pa za člana sveta zveze

sindikatov Jugoslavije. Je tudi predsednik komisije za podeljevanje priznanj pri skupščini občine Cerknica, delegat v občinskem sindikalnem svetu, član kadrovske komisije pri občinskem sindikalnem svetu ter delegat in član izvršnega odbora republiškega odbora delavcev gozdarstva in lesarstva.

Za svojo vsestransko in dolgoletno dejavnost v kolektivu in v občini je od predsednika republike že leta 1969 prejel medaljo dela, leta 1975 medaljo dela s srebrnim vencem, za praznik občine Cerknica plaketo občine ter 27. junija letos republiško nagrado in priznanje samoupravljalcev.

Sam pa je skromen: »Res je, da sem za dosledno opravljanje vseh funkcij in nalog žrtvoval ogromno prostega časa. Pri vsem svojem delu pa sem ves čas imel veliko podpore, vzpodbujanja in razumevanja pri sodelavcih in nadrejenih. Zato menim, da je vsako priznanje za dosežke na družbeno-političnem področju ne samo priznanje posamezniku, ampak tudi vsemu kolektivu. Občutek, da sem nekaj malega le prispeval za razvoj naše social-



stične družbe, pa je več kot prijeten in želim bi storiti še več.

Na Brestu pa si bomo morali v prihodnje bolj prizadevati vsi, da bo delegatski sistem odigral svojo vlogo, da bodo odstranjene pregrade med nami in onimi ter se zavzemati, da bo nagrajevanje resnično nagrajevanje za opravljeno delo.

»Takih kot je Lojz, bi v naši družbi moralo biti več!« so pripomnili njegovi sodelavci.

Z. Jerič

Koristna pobuda

Republiški odbor sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva je obravnaval in sprejel zamisel o proizvodnem tekmovanju delavcev v gozdarstvu in lesarstvu. Ta zamisel je sestavni del prizadevanj sindikata za boljše gospodarjenje v temeljnih organizaci-

jah. Kljub nenehnemu razvoju tehnike in tehnologije namreč na višjo produktivnost dela lahko pomembno in neposredno vplivajo delavci s svojimi osebnimi sposobnostmi. Na osnovi posredovanih predlogov pride za lesno industrijo v poštev predvsem izbor najboljšega delavca — inovatorja in racionalizatorja.

Za izbiro najboljšega delavca na področju inovacij so bila predlagana naslednja merila: izvršni odbor osnovne organizacije sindikata v temeljni organizaciji naj bi se zavzemal za sprotno evidenco prijavljenih in uveljavljenih inovacij, koristnih predlogov in prispevkov h gospodarnemu poslovanju. Vsake tri mesece naj ob razpravah o periodičnih obračunih izvršni odbor osnovne organizacije zagotovi, da bodo poimensko objavljeni vsi predlogi z oceno neposredne gospodarske koristi.

Osnovna organizacija sindikata v temeljni organizaciji bi predlagala organom upravljanja, da se najboljšega inovatorja poleg že uveljavljenega dela osebnih dohodkov dodatno gmotno nagradi kot inovatorja leta v temeljni organizaciji. Isti postopek naj bi bil tudi na ravni delovne organizacije in sestavljene organizacije, pa vse do razglasitve inovatorja leta v lesarstvu; letga bi predlagal republiški odbor sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva.

S tem republiški odbor sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva želi spodbuditi vse osnovne organizacije sindikata, da bi si tvorneje prizadevale za boljše gospodarjenje v temeljnih organizacijah ter da bi spodbujale vse zaposlene, naj s svojimi koristnimi predlogi prispevajo svoj delež.



S. Berglez

IZ TOZD MASIVA

Osnovna organizacija sindikata v Masivi je 1. julija organizirala za ves kolektiv piknik v naravi. Bila je to nedelja, polna razvedrila. Dopoldne so bile na sporedu športne igre: nogomet, baliranje in vlečenje vrvi. Popoldanski čas pa je bil namenjen petju, plesu in sproščenemu kramljanju. Seveda ni šlo brez dobre zakuške.

F. Gagula

Slovenščina v javni rabi

Pesnikujoči pogovor s pesniki, kakor sem ga poskušal v zadnjih dveh letih vzpostaviti kot eno od mogočih branj in razumevanj različnih pesniških artikulacij jezika in ki je prepotovalo pot od izlastne pesniške prakse izvirajočega izklicavanja lepote, kot obvladujočega principa in skrajnega dometa pesniške govornice, k teoriji in praksi kot izven-čutne substance ali sistema, je našel svojo praktično in teoretično potrditev načela emblematizma tudi v pesniškem postopku Nika Grafenauerja. Kajti emblematizem se kali v ognju, ki ne plamti iz razlike med videzom in resnico, med umetelnim (»ornamentalnim«, »filotehničnim«, kot pravi Grafenauer) in naravnim (»filosofoškim«, didatičnim, ideološkim), ki ne priznava več ontološke difference med bitjo in bivanjem jezika. kajti človekov dom je jezik; »v jeziku hiša« zarisuje Grafenauer eno od svojih sonetnih štukatur.

(Iz razmišljanj o poeziji Nika Grafenauerja — Delo, Književni listi 19. 7. 1979)

Samozadovoljevanje? Morda. Toda zakaj v DELU? Zaradi omejenega prostora ne moremo objaviti celotne ocene, sicer pa enake ali še hujše vozle srečamo v katerikoli odstavku besedila, približno 1200 besed dolgega. (Da ne bi kdo slučajno očital metode iztrganih citatov!)

Ne le jezik delegatov, torej tudi slovenščina Slovencev, ki menijo, da v tem jeziku ustvarjajo nove vrednote in ki drug drugemu te dosežke ocenjujejo s pretvezo, da jih predstavljajo javnosti, je nerazumljiva ali vsaj zelo težko razumljiva.

Na vprašanje, zakaj pišejo tako zapleteno, tako zahtevno in učeno, lahko samo ugrabimo:

— Ali res pišejo le zase in za skromno omizje svojih občudovalcev? (Če je tako, potem ni treba časopisa z naklado kot jo ima DELO! Naj razmnožujejo z AERO PAPIRJE — dovolj bo izvodov!)

— Ali jim je jezik sredstvo, s katerim si želijo ustvariti slavo nedoseženega slovenskega izobraženca, ki bo le s takšno zamotnostjo v izražanju dajal vtis evropskega, če ne svetovnega misleca? (Napačna pot: Žal s takšnim jezikom še med Slovenci nič ne pomenijo!)

— Ali je v takšnem izražanju nalašč skrit namen, odriniti iz območja kulturnega ustvarjanja in ocenjevanja kulturnih dohrin naroda — narod in zadržati izključno pravico za to delo zase? (Neuspešno: Glejte, celo NOTRANJCI si v svojem polproletarskem listu upamo pisati o najbolj kulturnih rečeh!)



Takšne pisanje beremo, če vztrajamo seveda, na vseh »kulturnih« straneh naših javnih občil: Posebne izvedence imamo za ocenjevanje glasbenih stvaritev. (Zelo rad bi vedel, če jih razumeta vsaj Dubravka Tomšič in Alojz Srebotnjak — sam imam rad njune skladbe in poustvaritve, ne razumem pa ocen njunega dela!)

Živ Slovenec ne razume ocen likovnih del, no in zdaj se celo srečujemo z nerazumljivimi ocenami nerazumljivih slovenskih slovstvenih dosežkov.

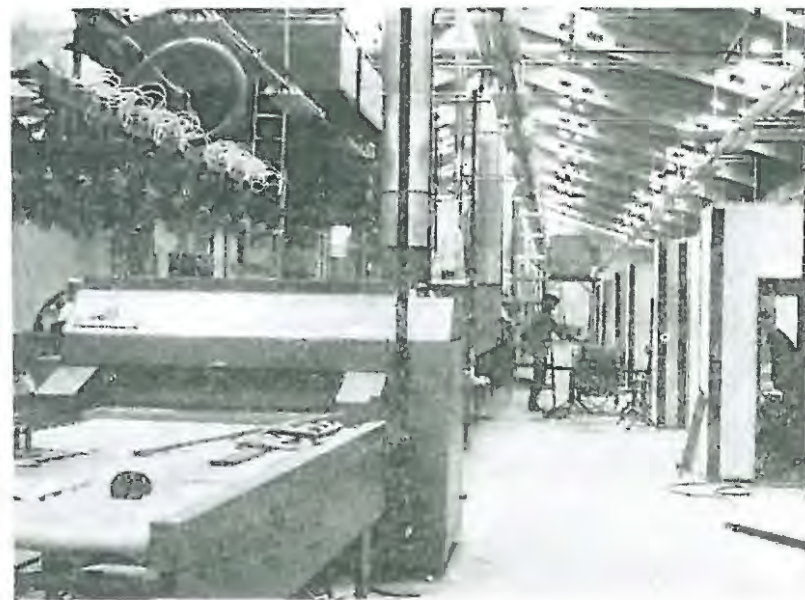
Potem se pa vsi žalostni in razočarani možje po televiziji sprašujejo: Kako da ni med Slovenci odziva, kako da se knjiga ne prodaja, kako da so grafični listi nedostopni, kako da je gledališče v krizi — in tako naprej do gnilega obupavanja nad nekulturnostjo slovenskega ljudstva.

Baje so v starem Egiptu strašili narod s poplavlami izbrani svečeniki, ki so iz zvezd prebrali, kdaj bo NIL prestopil bregove. Znanje o zvezdah sužnjem, ki so sestavljali večne piramide — ni bilo dostopno.

Kulturni dom Ivana Cankarja v Ljubljani gradimo vsi Slovenci. Vsak s svojim dinarjem. Ali se bomo pustili zastrašiti s poplavo kulturniškega besedovanja, s hieroglifi, ki nam jih ponujajo svečeniki slovenskega jezika in slovenske kulture, pa bomo prepustili ta tempelj njim, da nas bodo še od tam »farbali«?

Glejte, tako postane jezik politično vprašanje, četudi bi kdo mislil da ni.

J. Praprotnik



Rekonstrukcijska dela v TOZD POHIŠTVO



Montažna dela v tovarni mineralnih plošč

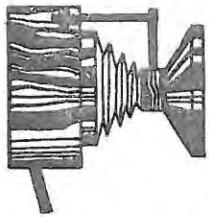
Iz sosednjih kolektivov

V Kovinoplastiki so te dni za beležili še eno pomembno delovno zmago. Kolektiv TOZD Inox, ki šteje 133 delavcev, se je iz starih delovnih prostorov preselil v novo proizvodno halo v Ložu.

V novih prostorih so neprimer- no boljši delovni pogoji in organizacija dela, velike možnosti pa bo ta temeljna organizacija imela tudi za sodoben razvoj zlasti na tehnološkem področju, kar v starih delovnih prostorih ni bilo mogoče.

Kljub temu, da je selitev trajal skoraj mesec dni, je ta temeljna organizacija v tem času z dobro organizacijo dela dosegla proizvodni načrt za junij s 47 odstotki.

V Kovinoplastiki je skoraj polovica komunistov zaposlenih v skupnih službah, med tem ko imajo nekatere osnovne organizacije zveze komunistov po temeljnih organizacijah malo članov. Da bi okrepili osnovne organizacije po temeljnih organizacijah, so letos v njih načrtno sprejemali nove člane. Doslej je bilo v njih sprejetih 17 novih



Z očmi naše kamere



Na eni izmed ulic našega malega mesta kup zasipnega materiala že več tednov močno ovira promet. Uporabnikom ceste je ostalo na voljo le še dober meter asfaltiranega cestišča. Če je že lastnik do tega vprašanja tako brezbržen, pa ne bi smeli biti brezbržni odgovorni organi krajevne skupnosti ali Komunalno podjetje, kdor pač ima v oskrbi to ulico; verjetno so na dopustu ...!

Kadrovske štipendije so podeljene

Z razpisom štipendij vsako leto izražamo prihodnje kadrovske potrebe bodisi za enostavno ali razširjeno kadrovsko reprodukcijo.

Razpis štipendij za šolsko leto 1979/80 je bil objavljen v januarski številki Brestovega Obzornika, torej v času, ko še ni bilo živih interesov za štipendije. Mnogi so ta razpis prezrli oziroma nanj pozabili. V njem je bil objavljen tudi rok za vlaganje prijav, to je 26. junij. Da smo razpis objavili tako zgodaj, ima tudi svoj vzrok.

Skupnost za zaposlovanje zahteva do zadnjega januarja v posebnem poročilu tudi razpis štipendij. Ta gre potem v obdelavo, nakar je objavljen skupni razpis štipendij za vso Slovenijo v dnevnem časopisu.

Morda bi bilo prav, da bi pri nas ponovno objavili razpis v Informatorju. To bi bilo še bolj utemeljeno, ker so med tem časom nastajale nove potrebe po nekaterih poklicih. Tako so se nekatere temeljne organizacije odločile, da bodo sprejele večje število učencev v gospodarstvu kot doslej, nekatere pa so odprle nova učna mesta ob spoznanju, da si morajo kadre za svoje potrebe vzgojiti same. V tako razširitev so šle predvsem IVERKA, ŽAGALNICA in GABER.

Tako je bilo razpisanih 38 učnih mest za učence v gospodarstvu, 17 štipendij na štiriletnih

srednjih šolah, 17 štipendij na višjih in visokih šolah ter 20 štipendij za študij ob delu. Torej skupno za 82 udeležencev v izobraževanju. To pa za Brest predstavlja kar veliko število, še posebej, ko so skoraj izključene izobraževalne potrebe za osnovno delo v neposredni proizvodnji.

Do roka, pa tudi malo čez, je prispelo 32 prijav za poklone šole, 28 prijav za štiriletno srednjo šolo, 17 prijav za višje in visoke šole ter 10 prijav za študij ob delu.

Podrobnejši pregled pa kaže, da vse prijave niso ustrezne. Zlasti je izredno veliko prijav za poklice ekonomije, sorazmerno malo pa jih je za tehnične poklice.

Izmed prijav je bilo moč zadovoljiti 26 prijavljenim za učence v gospodarstvu. Kljub temu so ostala neizpolnjena nekatera učna mesta in sicer:

TOZD GABER — 2 modelna mizarja,
TOZD ŽAGALNICA — 1 strojni ključavničar,

TOZD IVERKA — 1 strugar,
TOZD GABER — 2 obratna elektrifikarja,

TOZD TAPETNIŠTVO — 1 tapetnik.

Za štiriletno srednjo šolo je bilo podeljenih 20 štipendij. Svet za kadre je dodatno ugotovil še nekatere potrebe in sicer za poklic ekonomski tehnik iz 4 na 6, za poklic strojni tehnik iz 2 na 4

SOZD UNILES se v samoupravnem in poslovnem pogledu vse bolj oblikuje in utrjuje. Vanjo je bilo doslej vključenih devet delovnih organizacij (Iztok, Javor, Liko, Marles, Meblo, Novoles, Stol, Lesnina, Krasoprema) z nad 15.000 delavci in z ustvarjenim celotnim prihodkom skoraj 1.400 milijard starih dinarjev. Delavci teh delovnih organizacij so se odločili za naslednja skupna področja: marketing, zunanja trgovina, planiranje in usmerjanje razvoja, kooperacija, finance. Vse te zadeve so opredelili v temeljnih splošnih aktih, ki jih bodo sprejemali predvidoma v septembru.

HOJA, ki je že od 1974. leta opazovalni član Unilese, je sedaj postala deseta članica te sestavljene organizacije.

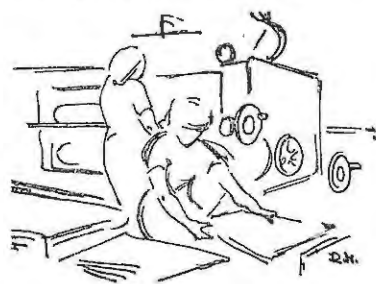
Državna delegacija pohištvenikov LR Kitajske je v organizaciji Lesnine obiskala proizvodne obrate v STOLU, LIPI, MEBLU, SAVINJI in MARLESU in več pohištvenih salonov. Tako se je seznanila s celotno lesarsko tehnologijo — od primarne do končne predelave lesa. Zanimala pa se je predvsem za izvoz tehnologije in naših strokovnih izkušenj.

LESNINA je ob koncu junija po komaj letu dni gradbenih del odprla v Ljubljani novi poslovni center. Stavba je plod samoupravnega združevanja dela in

ter dodatno 4 kemijske tehnike ter enega elektrotehnikarja.

Za študij na višjih in visokih šolah je bilo podeljenih 12 štipendij, od katerih prednjačijo ekonomisti, štipendisti tehničnih strok pa so v manjšini. Tako so ostale nepodeljene štipendije za študij lesarstva in prava — po dve štipendiji, za študij strojništva, gradbeništva in kemijske tehnologije pa po ena štipendija.

Z učenci v gospodarstvu bomo sklepali pogodbe v prvi polovici avgusta, z ostalimi štipendisti pa v drugi polovici avgusta.



Tudi prijav za študij ob delu je odločno premalo. Nekatere druge delovne organizacije inajo to področje precej bolj razvito. Razloge za nezainteresiranost je treba iskati predvsem v domačih razmerah. Nekatere šole so bliže kot so bile poprej. Tako delavska univerza v Postojni organizira izobraževanje za celo vrsto poklicev, med njimi tudi tehničnih. Kljub bližini pa skorajda ni prijav. Ali tudi nimamo potreb?

Za zaključek lahko ugotovimo, da je opazen določen napredek v primerjavi s prejšnjimi leti v tem, da imamo le nekoliko večje število prijav za poklicne šole. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje izobraževanja mladine za poklice v neposredni proizvodnji. Treba bo počakati na preobrazbo v usmerjeno izobraževanje, kakršno je nakazoval osnutek zakona. Prav v teh dneh potekajo intenzivne študije o rezultatih javne razprave, ki že nakazujejo nekoliko drugačno podobo preobrazbe. Brestova prizadevanja v okviru preobrazbe so predvsem v tem, da bi sistemsko uredili izobraževanje tudi za delo v neposredni proizvodnji. Toda, to je že druga tematika, o kateri bomo spregovorili kdaj drugič.

F. Turšič

Iz drugih kolektivov lesarske industrije

sredstev vseh temeljnih organizacij Lesnine. To je prvič, da so združili sredstva za potrebe trgovskih temeljnih organizacij oziroma delovne skupnosti, saj so v preteklem štiriletnem obdobju združevali sredstva za naložbe v proizvodne temeljne organizacije. V novi poslovni center, ki meri sedem tisoč kvadratnih metrov, je vloženi približno 12 milijard starih dinarjev.

SLOVENIJALES — trgovina bo v kratkem pričela graditi skladiščno-prodajni center v Črnučah. Sedanji skladiščni prostori ne ustrezajo več potrebam; od tod negodovanja kupcev zaradi dolgih dobavnih rokov. Sredstva za izgradnjo centra so že v celoti zagotovljena.

Tovariš Janez ŠTER je bil junija znova izbran za generalnega direktorja Slovenijalesa — trgovine. Ob tej priložnosti je podal obširni delovni program, ki obsega predvsem: poglobljanje samoupravnih odnosov in samoupravne organiziranosti; samoupravno povezovanje v SOZD Slovenijales; planiranje; razvoj zunanje trgovine; reorganizacijo skupnih služb; skrb za delovnega človeka; razvoj sistema nagrajevanja po delu; obdržati dosedanjí razvojni tempo.

ELAN je organiziral srečanje z vsemi svojimi tujimi kupci smučí. Predstavili so jim proizvodni program za prihodnji dve smučarski sezoni. Ob tej priložnosti so tudi temeljito analizirali stanje na svetovnem tržišču smučí, kjer ponudba že presega povpraševanje; zato je konkurenčni boj še hujši.

Elan bo tudi dobavitelj tekmovalnih orodij za letošnje mediteranske igre (predvsem orodja za orodno telovadbo).

ALPLES je član tudi sestavljene organizacije GLG. Na njegovo pobudo je prišlo v okviru SOZD do sovlaganja za izgradnjo salona pohištva v Splitu. Kot nosilec naložbe bo Alples zagotovil približno polovico sredstev, ostalo polovico pa sovlagatelj LIP Bled in ZLIT Tržič. Alples pa bo zato sodeloval pri razvoju in prodaji masivnega pohištva LIP Bled, bo pa tudi sovlagatelj pri razvoju tapetništva v ZLIT Tržič.

LIKO Vrhnikar je deset let prek Lesnine uspešno izvažal stole na ameriško tržišče. Ameriški kupcu Friedmanu so prodali že 2 milijona stolov v približni vrednosti 20 milijonov dolarjev. Lani so izdelali 600.000 stolov, kar jih uvršča v vrh jugoslovanske tovrstne proizvodnje.

V MEBLU se že lep čas intenzivneje ukvarjajo s študijem dela. Že pred desetimi leti so tehnologi pričeli obiskovati seminarje za uvajanje WORK-FAKTOR sistema, vendar so prve norme po tem sistemu uvedli šele leta 1976 in še to le po nekaterih temeljnih organizacijah. V neposredni proizvodnji jim je uspelo postaviti merila le za 34 odstotkov celotnega dela, dve tretjini dela in porabljenega časa pa nihče ne spremlja, kar velja tudi za celotno režižo.

LIP Bled je v temeljni organizaciji Rečica pričel graditi skladiščno lopo, ki bo predvidoma končana v septembru. Večina prostora v skladišču bo namenjena za skladiščenje suhega žaganega lesa, namenjenega za proizvodnjo oblog.

Pred časom je bila v LESONITU dokončana ena izmed najpomembnejših naložb v industriji kraško-notranjske regije — tovarna plošč vlaknenk. Osnovna surovina so lesni odpadki in droben les, ki jih po posebnem postopku preoblikujejo v vlakna, jim dodajo posebne kemične snovi in obdelajo v plošče. Letno bodo izdelali 52.000 ton teh plošč. Naložba je veljala 707 milijonov dinarjev.

Letošnje jubilejne nagrade na JAVORJU znašajo: za desetletnike 1.440 dinarjev, dvajsetletnike 2.880 dinarjev in tridesetletnike

4.800 dinarjev. Za nagrade upoštevajo delovno dobo v tej delovni organizaciji.

Naložbena dejavnost je živahna tudi v GLIN Nazarje, ki je sicer članica SOZD Gorenje. Čeprav vsa gradbena in montažna dela proizvodne dvorane za predelavo ivernih plošč še niso končana, so že pričeli s poskusno proizvodnjo predalov iz ivernih plošč. Pričeli pa so tudi že z zemeljskimi deli za izgradnjo žagalnice drobne oblovine in za izdelavo opažev. Načrtujejo tudi mehanizirano skladišče in avtomatsko sortirnico žaganega lesa.

Premalo vsklajeno

Na osnovi sklepa konference koordinacijskega sveta mladine SOZD Slovenijales je vsako leto organizirano srečanje mladih v okviru sestavljene organizacije. Srečanje je sestavljeno iz konference koordinacijskega sveta mladine in iz športnega dela. Letos je to tradicionalno srečanje organizirala delovna organizacija Platana v Murski Soboti.

V zvezi z dosedanjim delom je bilo ugotovljeno, da mladina kot družbenopolitična organizacija še ni našla pravega mesta in da je njeno sodelovanje z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami marsikje slabo; vse preveč se angažiramo v športnih in podobnih akcijah, medtem ko je zanimanje za družbenopolitično in samoupravno delovanje zelo majhno.

Prisotni so bili seznanjeni tudi z večjimi akcijami mladine v preteklem letu. V zadnjih mesecih leta 1978 so bile v vseh osnovnih organizacijah problemske razprave na temo »INOVA CIJE V OZD«. Na podlagi teh razprav je bila organizirana problemska konferenca z izobraževalnim seminarjem, na kateri so bili poleg mladincev med drugimi prisotni še predstavniki republiškega odbora sindikata lesne industrije in gozdarstva Slovenije, predstavniki vodstva SOZD Slovenijales, nekateri direktorji delovnih organizacij v SOZD in predstavniki tiska. Razprave, priporočila in zaključke s konference so bili izdani v posebnem biltenu z željo, da bi to vplivalo na nadaljnje pozitivne rezultate.

Decembra lani pa je bila organizirana problemska konferenca v zvezi s samoupravnim sporazumom o združevanju v SOZD Slovenijales. Ugotovljeno je bilo, da moramo na ravni SOZD združiti posamezne dejavnosti, urediti odnose med proizvodnjo in trgovino, delitev dela, da bomo tako sposobni hitreje večati dohodek in akumulacijo in s tem zagotoviti večjo ekonomsko in socialno varnost delavcev.

Na letošnji konferenci so razpravljali tudi o programu dela koordinacijskega sveta za vsak mesec do konca leta. Med drugim bodo ocenili prispela poročila iz osnovnih organizacij v zvezi z akcijo za najboljšo osnovno organizacijo v prvem letošnjem polletju. Znano je, da sta za uspešno delo in aktivnost na podlagi točkovanega sistema lani dobili priznanje tudi naši osnovni organizaciji iz TOZD Pohištvo in Žagalnica.

Pri tem naj omenim, da je v naši delovni organizaciji čutili precejšnjo odtujenost med osnovnimi organizacijami mladine, saj vsaka deluje samostojno, povezave med njimi pa ni. Zato bi bilo verjetno dobro ožviti koordinacijski svet mladine Bresta, kjer bi se sestajali predsedniki mladine iz vseh temeljnih organizacij in tako pripomogli k povezavi in pri usklajevanju posameznih akcij.

V. Dovjak



Samski dom ob Cerknici lepo raste



NAŠE MALO MESTO

Morda še niste vedeli, da imajo prebivalci Partizanske ceste našega malega mesta nekakšen nepisani samoupravni sporazum za vzdrževanje čistoče pred svojimi hišami. Dejstvo je, da je to cestišče od hotela do zdravstvenega doma vedno čisto, le okrog vrtca je precej papirnate in ostale šare.

Pohvale vredna je tudi urejenost novega naselja na Kamni gorici. Lepo urejen je tudi Videm. Nikakor pa ni pohvale vredno, da SGP Gradišče svoj parkirni prostor za vozila in delovne stroje uporablja tudi za skladiščenje strešne opeke in odvečne embalažne šare, saj prostor ni ograjen in pri glavnem vpadu v naše malo mesto resda ne nudi kaj prijetnega videza.

22. julija so bila precej redka pročelja hiš našega malega mesta okrašena z zastavami. Odgovorni so verjetno pozabili na ta slovenski praznik in skoraj vsa Cesta 4. maja je bila brez zastav.

Stanovalci naselij Loško in Kamna gorica že težko pričakujejo dan, ko bo zasuta jama osrednjega smetišča, iz katere iz dneva v dan neznožno smrdi in se kadi. Nekaterim pa to odlagališče šare le pride prav. Večkrat posamezniki brskajo po tej raznovrstni šari za še koristnimi predmeti, katerih ni malo. Marsikdo se vpraša, ali jim je to res potrebno.



(Iz številke 22 — 31. julij 1969)

REZULTATI PRVEGA POLLETJA SO UGODNI

Povečanje obsega proizvodnje je rezultat povečane produktivnosti dela, večjega števila zaposlenih, večje serijske proizvodnje, kvalitetejšega asortimenta proizvodnje in večjega izkoriščanja kapacitet. Zlasti je visoka tendenca rasti v TP Cerknica (indeks 150) in v TP Martinjak (indeks 138), medtem ko je obseg proizvodnje v primarnih poslovnih enotah ozko povezan z možnostjo surovin.

REKLAMACIJE, KI BI JIH NE SMELO BITI

Ugotovitve kažejo, da je od celotnega blaga okrog 3 odstotke takega, ki je reklamirano. Ta odstotek sicer ni tako zaskrbljujoč, čeprav je nekje na meji dopustnosti. Zaskrbljujoče pa je, če izvor reklamacij razvrstimo po vrstah vzrokov in ugotovimo, da jih je več kot 50 odstotkov popolnoma subjektivnega značaja.

POČITNIŠKA PRAKSA DIJAKOV

V začetku meseca je prišlo v podjetje večje število praktikantov — srednješolcev, ki v proizvodnji opravljajo obvezno počitniško prakso. Dijaki in dijakinje različnih poklicnih šol delajo po programih, ki so jih predpisale šole. Strokovnjaki Bresta so mentorji, ki bodo strokovnjake uvajajo v skrivnosti, kako teoretično znanje uporabiti v praksi.

V AVUGUSTU KONČANA POGLAVITNA GRADBENA DELA

Pred nami je mesec avgust. Navadno je vroč, letos pa bo — tudi če bi snežilo — še dosti bolj vroče. V avgustu morajo biti končani poglaviti gradbeni objekti v Cerknici, pa tudi v Martinjaku. Do konca meseca je treba končati rekonstrukcijo ostrišja v Tovarni pohištva Cerknica, dokončati staro klejarno in jo spremeniti v II. strojno (novega imena še ni).

REORGANIZACIJA VRATARSKE SLUŽBE V TP CERKNICA

Naša vratarska služba, ki varuje imovino poslovnih enot podjetja v Cerknici, je glede na fizično sposobnost posameznikov v tej službi, kakor tudi glede na njihovo strokovno usposobljenost, dokaj šibka.

POŽAR V TP MARTINJAK

Pri celotni akciji okrog požara pa so pretiravali z alarmom, kajti požar je bil že omejen, ko je sirena v Cerknici šele dala znak za alarm, pa še ta ni bil izveden po veljavnih določilih.

NOVO NASELJE V CERKNICI

Spomladi leta 1967 so zavihteli krampe in lopate na Kamni gorici. Tam je namreč enajst članov kolektiva Brest začelo graditi svoje hišice. Z mnogo truda, odpovedovanja slehernemu prostemu času in pritrgovanja od ust je nastalo lično naselje, ki bo že konec avgusta sprejelo prve stanovalce.

SPOMINSKA PLOŠČA ZASLUŽNEMU VOJSKOVODJI IN PESNIKU RUDOLFU MAISTRU-VOJANOVU

V nedeljo, 27. julija so na Uncu slovesno odkrili spominsko ploščo najzaslužnemu poveljniku naših bojnikov za severno mejo leta 1918/19, osvoboditelju Maribora, pesniku in rodoljubu, generalu Rudolfu Maistru-Vojanovu. Mož je bil rojen 29. marca 1874 v Kamniku, umrl pa je 26. julija 1934 na Uncu.

RIBIŠKI TROBOJ

V nedeljo, 28. julija so člani Ribiške družine iz Cerknice organizirali ribiško tekmovanje v troboju v suhih disciplinah. Troboj so sestavljale tri discipline: metanje obtežilnika v cilj, metanje obtežilnika v daljino in metanje obtežilnika v zaporedne cilje. Tekmovanja se je udeležilo 21 tekmovalcev. Prvih pet tekmovalcev je prejelo praktična darila, zmagovalcem pa tudi prehodni pokal.

Vrstni red prve petorice je bil naslednji:

1. Karel Bahun	točke	3. Marjan Meden	124
2. Janez Mele	129	4. Franc Pregelj	123
	127	5. Evgen Pazič	117

Partizanska in revolucionarna pesem še živi...

21. julija je bilo v Cerknici srečanje pevskih zborov naše občine. Srečanje je organizirala zveza kulturnih organizacij občine Cerknica v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda. Bilo je pod geslom »PARTIZANSKA IN REVOLUCIONARNA PESEM«.

To je bilo prvo takšno srečanje pevskih zborov iz vseh krajevnih skupnosti naše občine — z izključno borbeno tematiko. Občinska konferenca SZDL in občinska zveza kulturnih organizacij sta si zastavili nalogo, naj to srečanje postane tradicional-

no, kot je v svojem nagovoru poudaril tudi tovariš Janez Otničar. Namen srečanja pa naj bi bil — poleg počastitve slovenskega praznika — nenehna gojitev in oživljanje naše partizanske in revolucionarne pesmi, ki mora biti živo prisotna v delovanju slehernega pevskega zbora. To srečanje naj po vsebinski in kvalitetni plati predstavlja vsako leto višek amaterske glasbene dejavnosti.

Na letošnjem srečanju je sodelovalo devet pevskih zborov in sicer: moški pevski zbor »SVOBODA« Loška dolina — zboro-

vodja Viko Žnidaršič, mešani pevski zbor »MARTIN KRPA« Šivče — zborovodja Milan Žnidaršič, novo ustanovljeni ženski pevski zbor krajevne skupnosti Begunje — zborovodja Janez Kranjc, moški pevski zbor sindikalne podružnice »NOVOLIT« Nova vas, še en novo ustanovljeni moški pevski zbor »JELKA« Begunje — zborovodja Miro Bavdek, moški, ženski in mešani pevski zbor prosvetnega društva »HEROJ IZTOK« Rakek — zborovodja Mirko Rebolj, moški pevski zbor TABOR Cerknica — zborovodja Janez Kranjc.

Za uvod so v počastitev praznika združeni zbori — nad 150 pevcev — zapeli pod vodstvom Mirka Rebolja Interacionalo.

Na tem mestu je potrebno še posebej poudariti prijetno dejstvo, da tudi v naši občini ustanovljamo nove pevske zборе, kar je dokaz, kako si naši ljudje želijo domačega petja.

Srečanje, ki je bilo v prijetnem okolju ob spomeniku žrtvam vojne v Cerknici in ki ga je obiskalo številno občinstvo, je tako povsem uspelo. Znova smo bili priča dejstvu, da imajo amaterska kulturna društva in zborovsko petje kot del njihove dejavnosti pomembno vlogo pri duhovnem bogatjenju delovnih ljudi, dviganju njihove ustvarjalnosti, bogatjenju in razvijanju njihovega okusa in občutka za kulturne vrednote in s tem njihove družbene in politične zavesti. V tem okviru lahko najde svoje plemenito poslanstvo tudi letošnje srečanje pevskih zborov občine Cerknica.

R. Rebolj

Nagelj v Cerknici

Med turnejo po Sloveniji so člani folklorne skupine NAGELJ iz Toronta obiskali tudi naše kraje. Skupino sestavljajo otroci naših izseljencev, stari od dvajset do petindvajset let, ki poznajo domovino svojih staršev le iz pripovedovanj — ne o sedanosti, temveč o njeni preteklosti. Zato ni bil namen tega obiska le prikazati slovenske plesne, ki jih ohranjajo po izročilu svojih staršev — izseljencev, temveč spoznati kraje, kjer so se rodili njihovi starši, se srečati z ljudmi, z zgodovinskimi in kulturnimi znamenitostmi, gospodarstvom...

Pri restavraciji JEZERO v Cerknici so člani folklorne skupine, njihovega strokovnega vodjo in predstavnik slovenske izseljeniške matice iz Ljubljane sprejeli člani moškega pevskega zbora Tabor, predstavniki zveze kulturnih organizacij in predsednik izvršnega sveta skupščine občine Cerknica.

Nemalo smo bili presenečeni, ko smo slišali njihovo slovensko govorico, začutili njihovo sproščenost in mladostno razpoložnost. Po sprejemu so obiskali industrijo pohištva BREST (del proizvodnega procesa in salon pohištva), polharsko zbirko na Goričah, grad Snežnik, Cerkniško jezero in Rakov Škocjan. Ob 20. uri so v športni dvorani v Cerknici pred 400 gledalci prikazali štajerske, gorenjske in prekmurske plesne, zveza kulturnih organizacij pa jim je podarila spominsko darilo (večjo barvno fotografijo »Cerkniška dolina 79«, Notranjske liste in vsakemu članu malo coprnico in prospekt).

Vsem, ki so kakorkoli prispevali k lepemu sprejemu in vedremu razpoloženju mladih Kanadčanov pri nas, se toplo zahvaljujemo. S turističnega društva v Postojni so nam namreč sporočili, da so odšli gostje od nas polni hvale in zahvale, še s posebno prijetnimi spomini pa na enodnevno bivanje v naši občini.

S. Šestanovič

Predvsem o načrtovanju

S PRETEKLE SEJE SKUPŠČINE OBČINE

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Cerknica so na 12. seji 20. julija med drugim razpravljali o »analizi možnosti razvoja občine Cerknica v obdobju 1981—1985« ter o »Smernicah za pripravo srednjeročnega načrta razvoja občine Cerknica za obdobje 1981—1985.«

Analiza možnosti razvoja vsebuje oceno o uresničevanju družbenega načrta občine v sedanjem srednjeročnem obdobju. Ob analizi zastavljenih nalog je bilo ugotovljeno, da sedanji srednjeročni načrt dokaj dobro uresničujemo, da nekatere zastavljene cilje celo presegamo ter da bi bilo moč uresničiti vse zastavljene naloge, če bi se vsi nosilci načrta dosledno držali zastavljenih izhodišč in temeljnih ciljev razvoja.

S smernicami za pripravo srednjeročnega načrta razvoja občine Cerknica za obdobje 1981—1985 opredeljuje skupščina občine Cerknica skupne cilje, izhodišča, usmeritve in okvire politike ob upoštevanju analize dosedanjega razvoja ter ocenjenih možnosti za prihodnji razvoj.

Tako kot delegati družbenopolitičnega zbora na seji 17. julija, so tudi delegati omenjenih dveh zborov v razpravi ugotovili, da so nekatera področja, predvsem področje gospodarstva, v obeh dokumentih pomanjkljivo obdelana in bi jih bilo potrebno dopolniti z novimi idejami in predlogi.

Sklenili so, naj se predlog obeh dokumentov, ki naj bi ju na tej seji že sprejemali, spremeni v osnutek in ga dali ponovno v

javno razpravo. Vse delegacije naj bi svoje pripombe in predloge posredovale upravnemu organu skupščine občine do 20. avgusta. Dopolnjena dokumenta pa bo skupščina sprejemala na prvi jesenski seji.

Obračunavanje je bil tudi odlok o urbanističnem načrtu krajevnih skupnosti Loška dolina. Ta projekt so zaradi različnih vzrokov pripravljali od januarja 1977. leta. Vanj pa so vnešene vse pripombe, ki so bile posredovane na osnutek grafičnih prilog v javni razpravi.

Delegati iz krajevnih skupnosti Loška dolina in delegati iz delovne organizacije Kovinoplastika so na odlok imeli dodatne pripombe in tudi predloge.

Odlok o urbanističnem načrtu krajevnih skupnosti Loška dolina so delegati z vsemi dodatnimi pripombami in predlogi sprejeli.

Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Ljubljana-Center je razpisala devet prostih sodniških mest pri temeljnem sodišču v Ljubljani. Glede na dejanske potrebe in neposredne naloge temeljnega sodišča je izpolnjevalo največ pogojev osem predlaganih kandidatov, ki so jih delegati vseh zborov soglasno potrdili.

Z. Jerič



Se enkrat naj vas spomnimo, da lahko prihodnji mesec ob petkovih večerih uživate ob zares kvalitetnih kulturnih prireditvah na tradicionalnih zelških koncertih.

Abonmajske karte so še na voljo. Dobite jih lahko v strokovnih službah SIS v Cerknici, na Gerbičevi 32.



— Zakaj je direktor danes tako razpoložen?
— Zaloge pohištva je zavaroval pred »SKYLABOM«!

Filmi v avgustu

2. 8. ob 20. uri — ameriška kriminalka SAM PROTI KLANU.
4. 8. ob 20. in 5. 8. ob 16. uri — ameriški pustolovski film TOBOGAN SMRTI.
5. 8. ob 20. uri — francoska komedija BEDRCE ALI PERUTNIČKA.
6. 8. ob 20. uri — francoska drama IZKUŠNJE PRVE LJUBEZNI.
9. 8. ob 20. uri — ameriška kriminalka POT MAMIL.
11. 8. ob 20. in 12. 8. ob 16. uri — ameriški vojni film BITKA ZA MARET.
12. 8. ob 20. uri — ameriška kriminalka POLICAJ PROTI TOLPI.
13. 8. ob 20. uri — italijanski pustolovski film POLICAJ.
16. 8. ob 20. uri — ameriška komedija VELIKI AVTOBUS.
18. 8. ob 20. in 19. 8. ob 16. uri — ameriška kriminalka UGRABITEV.
19. 8. ob 20. uri — francoska drama LEDENE PRSI.
20. 8. ob 20. uri — francoska drama SORODNICA NENE.
23. 8. ob 20. uri — ameriška drama SLEPI KONJI.
25. 8. ob 20. in 26. 8. ob 16. uri — ameriška komedija NOČ, KO JE NASTAL STRIPTASE.
26. 8. ob 20. uri — ameriška grozljivka IZGANJALEC HUDIČA.
27. 8. ob 20. uri — ameriški pustolovski film POSLEDNJI MANDINGO.
30. 8. ob 20. uri — ameriška kriminalka NEZNANEC, KI NAS ZASLEDUJE.

Staro in mlado na pohodu

Planinsko društvo, smučarski klub in temeljna telesno-kulturna skupnost Cerknica so v nedeljo, 22. julija organizirali trim pohod na Slivnico. Pohoda se je udeležilo 110 udeležencev. Najstarejši »pohodnik« je bil Stane ŠKRLJ, ki se je kljub svojim sedmim križem dobro odrezal.

Najmlajša »pohodnica« je bila Metka MELE, ki je prispela na cilj na hrbtnu svojih staršev, medtem ko je triletna Marjana MELE prišla na cilj resnično s svojimi nogami.

Najbolj številna družina na pohodu je bila Radojčičeva iz Martinjaka; kar deset njih je prisopihalo na Slivnico.

Zaključek pohoda je bil pri »Štalah«, kjer so organizatorji podelili za uteho dva nahrbtnika, nogometno žogo in hladilno torbo. Vsak pohodnik je dobil trim značko. Organizatorji načrtujejo, da bodo še letos v okviru akcije »Nič nas ne sme presepeti« organizirali pohod iz Cerknice na Slivnico, Topol, Stražišče, Minge in nazaj v Cerknico. Trajal naj bi okoli pet ur zmerne hoje.

Š. Bogovčič

Naši upokoјenci

30. junija je odšel iz temeljne organizacije ŽAGALNICA Stari trg v pokoj delavec Slavko ŽAGAR.

V naši delovni organizaciji je bil zaposlen od 19. 4. 1971. leta na delih in nalogah — montaža v stolarni.

Bil je marljiv in vesten delavec ter dober tovariš.

Kolektiv ŽAGALNICE mu želi še veliko srečnih in zdravih let.

TOZD ŽAGALNICA
TLI Stari trg

BRESTOV OBZORNİK — glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Uredniški odbor: Franjo GAGULA, Vojko HARMEL, Božo LEVEC, Danilo MLINAR, Leopold OBLAK, Janez OPEKA, Andrej SEGA, Miha SEPEC, Franc TRUDEN, Zdenka ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože SKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).



Z lanskimi kvalifikacijami za vstop v republiško ligo

Cerkniški košarkarji v pretekli sezoni

DOBER ZAČETEK SLABŠI KONEC

Po obetavnem začetku v prvem delu slovenske košarkarske lige smo verjeli, da bodo tudi v nadaljnjem tekmovanju v SKL — Zahod, kljub pomladitvi ekipe fantje igrali kar najbolje. Pokazalo pa se je, da niso bili dovolj pripravljeni za sorazmerno dolgotrajno tekmovanje, ki je trajalo od 28. oktobra lani do 16. aprila letos. Čeprav so se večkrat sestali in dogovorili, da bodo delali resneje, je več ali manj ostalo pri besedah.

Članska ekipa je tako v štirinajstih tekmah SKL — zahod v letu 1979 osvojila le šest točk. S tem je dosegla 22. do 23. mesto v skupni uvrstitvi vseh ekip, ki so tekmovale v pretekli sezoni v slovenski košarkarski ligi. To je glede na uvrstitve v prvem delu tekmovanja, ko je ekipa resno kandidirala za vstop v »super ligo«, izrazit neuspeh. Res je, da so temu botrovali nekatere objektivne okoliščine (poškodbe D. Jernejčiča in Z. Drobniča ter odhod Z. Drobniča v JLA), kar pa v ničemer ne opravičuje tako slabe pripravljenosti ekipe.

Enaka podoba se je pokazala tudi v letošnjih kvalifikacijskih tekmah notranjske košarkarske zveze. Za konec tega tekmovanja so igralci neresno vzeli tekmo proti Postojni doma. Nekateri igralci so namreč ves dan igrali na mladinskih športnih igrah, ne da bi jih pri tem motilo, da jih zvečer čaka odločilna tekma. Neresno je bilo tudi v gosteh proti isti ekipi. Naši so sicer igrali dobro, vendar so prišli le s sedmimi igralci.

Posledica celoletnega dela članske ekipe je bil torej njen izpad iz tekmovanja v republiškem merilu. Tako bosta v naslednji sezoni iz Notranjske tekmovali v SKL ekipi Lesonita iz Ilirske Bistrice in Postojne.

Predvsem smo pri članih pogrešali volje in želje po zmagi ter borbenosti, s katero so se prej ponašali. Tako bi opravičili zaupanje telesnokulturne javnosti, ne nazadnje tudi zaradi sorazmerno velikih stroškov takega tekmovanja.

Vseeno moramo pohvaliti igralce, na katerih je ves čas ležalo breme in sicer Marka Tuhtana, Dušana Jernejčiča, Ivana Kranjca, Zdravka Drobniča in Branka Kranjca. Žal je bilo takih pri članih premalo.

Zato so toliko bolj spodbudni rezultati mladinske in kadetske ekipe v spomladanskem delu tekmovanja notranjske košarkarske zveze in medobčinske košarkarske zveze Sežana, v katerem nastopajo ekipe košarkarskih klubov Vrhnike, Logatca, Postojne, Ilirske Bistrice, Senožeč, Kraškega zidarja iz Sežane in Tomosa iz Kopra. Mladinska ekipa je brez poraza na prvem mestu, kadetska pa na tretjem.

V enoletnem obdobju, v katerem z obema ekipama resneje

delajo, so mladi igralci pokazali, da so mnogo bolj resni od svojih starejših tovarišev. Razveseljito je tudi, da je kvaliteta košarke čedalje boljša, kar je nedvomno tudi posledica dela v šolskih športnih društvih; to velja tudi za Cerknico. Zato glede na dosedanje uspehe utemeljeno pričakujemo take rezultate tudi v prihodnje. Tako bi znova, seveda le ob dosedanjem načinu dela, lahko uspeli, da bi čez nekaj sezon spet gledali v Cerknici košarkarske tekme na republiški ravni.

T. Urbas

Naši upokoјenci

30. junija je odšla iz TOZD Masiva — tovarna pohištva Martinjak v pokoj naša dolgoletna delavka Matilda Modic iz Lipsenja.

V tovarni pohištva Martinjak je bila zaposlena od 4. maja 1965. leta. Delala je v strojnem oddelku tovarne. V pokoj je odšla z opravljanja del in nalog — čiščenje prostorov v strojni oddelku.



30. junija je odšla iz TOZD Masiva — tovarna pohištva Martinjak v pokoj naša dolgoletna delavka Marija Premrov iz Martinjaka.

Pri nas je bila zaposlena od 3. novembra 1961. leta. Delala je na različnih opravilih in nalogah v tovarni. V pokoj je odšla z opravljanja del in nalog — čiščenje pisarniških prostorov.

Dne 30. junija je odšla iz TOZD Masiva — tovarna pohištva Martinjak v pokoj naša dolgoletna delavka Zofka Mramor iz Martinjaka.



V tovarni pohištva Martinjak je bila zaposlena od 26. marca 1953. leta. Delala je na različnih opravilih in nalogah v tovarni. V pokoj je odšla z opravljanja del in nalog — tapetiranje sedežev.

Poznamo jo kot marljivo in vestno delavko, ter dobro delovno tovarišico.

Delovni kolektiv se vsem trem sodelavkam zahvaljuje za njihovo delo in jim želi še mnogo zdravih let!

Kolektiv
TOZD MASIVA
— TP Martinjak



Naše jezero poleti (kadar je kaj vode)